DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 191. SZÁM. *Debrecen, 1937 augusztus 25 szerda* ÁRA 12 FILLÉR.

BALTAZÁR püspök halálának évfordulójára

Ma egy éve nagy gyász szakadt a magyar református egyházra. Meghalt Baltazár Dezső püspök. 1936 augusztus 25-én délután öt órakor megszünt dobogni szíve. Pillanatnyi döbbent csend után megszólalt minden református templom harangja és fájdalmas éreszővaal hirdették a nagy gyászt.

Mint egy hatalmas tölgy kidőlése hatott a püspök halála. Nemcsak azokat rendítette meg, kik körötte állottak, nemcsak egyházának fiait sujtotta le, hanem vallás-különbség nélkül mindenki érezte, hogy nagy értéket veszített a magyar élet.

Hogyne, hiszen neve már fogalom volt, zászló, melyre seregek esküdtek. Hatalmas egyénisége mindig az első vonalban állott. Hare, vihar tobzódott nem is egyszer körötte. A vihar sohasem sodorhatta el helyéről, a harcban pedig egyénisége egyre jobban kikristályosodott, nagysága, hírneve pedig egyre növekedett.

Egy röpke éve csak, hogy kidőlt az óriás tölgy és kidőlése nyomán tátongó szakadék mutatja nagyságát.

Ki ne látná, hogy Baltazán Dezső hiányzik egyházának, hiányzik a magyar protestántizmusnak, sőt el lehet mondani, hiányzik azoknak is, akik életében vele szemben álottak, mert nagy szellemi csaták bajvívója tünt el a porondról, kivel felvenni a harcot érdemes volt.

Senki sem maradhatott közömbös iránta, állapítják meg életrajzíról. A nagy emberek tulajdonsága, hogy vonzanak és taszítanak. Közönyösen azonban senki sem nézhetett föl reá. Minden szava visszhangot keltett. Állásfoglalása kemény volt és mindig határozott. Hatása korára eltagadhatatlan. Ha egy-egy megnyilatkozása olykor nagy vitát váltott is ki, végeredményben Baltazár Dezső nagy egyéniségét nem lehetett vitássá tenni. Az általa osztott sebek hamar begyógyultak, ravatalánál már feloldódott minden ellentét és emlékezzünk: temetésén az általános gyász és részvét nyilatkozott meg.

A tiszamenti magyar kálvinizmus Baltazár nevében és személyében nyert különös jelentőséget. Ebben ő különös küldetést látott, a nagyar nemzet erejének forrását. Kérdés: ez a gondolat, mennyiben marad fent halála után. De Baltazár Dezső az általa képviselt gondolatot úgy élesztette, hogy abból nem valami különállás sarjadt ki, hanem az egyetemes magyar református egyház bástyája nőtt ki. Izzó magyar lelke és református hite elválaszthatatlanok voltak. És mikor annyi harc után az újabb idők a nemzeti életre és az egyházakra eddig ismeretlen veszedelmeket idéztek fel. Baltazár Dezső volt az, ki békejobbot nyujtva, a történelmi egyházak összefogását hirdette az új pogányság, az istentagadó áramlatok ellen. Mint a hivatott vezér mindig látta, hogy mire van szüksége nemzetének és egyházának. A várvédő bölcsességével és tisztánlátásával töltötte be a réseket, erősítette a falakat. A mai, ismeretlen veszélyeket rejtő időben valóban hiányzik robusztus egyénisége, építő ereje, szellemének messzevilágító fáklyája.

Halálának első évfordulója kétszeres erővel idézi fel a veszteség fájdalmas érzetét. Egyetlen vigasztalás a rá való emlékezés és az a tudat, hogy a történelem megőrzi nevét, még akkor is, mikor a mai nemzedék szintén a multé lesz.

A szomorú évforduló pedig azt a kötelességet rójja sürgetőleg a tiszántúli reformátusokra és elsősorban a debreceniekre, hogy emlékét méltó módon megörökítsék. Ennek a városnak adott díszt, fényt, jelentőséget Baltazár Dezső életében, itt kell állania méltó és maradandó emlékművének.

—=—

A japán halálcsapat elővédjei partraszálltak

Minden frontszakaszon áll a harc, váltakozó szerencsével

Kina elfogadja Sanghai katonai kiürítésére vonatkozó angol javaslatot, a japánok tagadó választ adnak

Tokió, augusztus 24. A Domei Iroda jelentése szerint a japán csapatok, amelyek tegnap Sanghaitól északkeletre a kínai csapatok támadása ellenére partraszálltak, *az éjszaka két kilométernyire nyomultak előre* és ezzel megkönnyítették azt, hogy újabb csapaterősítések szállhassanak partra. A japán csapatoknak mindenütt az úgynevezett »*halálcsapatnak*« *nevezett elővédei szálltak elsőnek partra.* A kínaiak hajnalban mintegy három kilométernyire visszavonultak.

Sanghai, augusztus 24. A kínai félhivatalos Central News szerint *a kínai csapatok nyomása a Peking—Nankao közti vasútvonal mentén egyre erősebb lett. A kínai csapatok Liangsziang közelében több községet elfoglaltak s nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.*

Sanghai, augusztus 24. Mint a Central News jelenti, *a kínai csapatok Vangcsuangnál, Vuszung közelében, teljesen visszaverték a partraszállott japán csapatok támadását.* Vuszung körül most már csak kisebb japán csapategységek vannak, ezeket a kínai csapatok könnyűszerrel vissza tudják verni.

Tokió, augusztus 24. A Csaharból előnyomuló kvantung sereg csapatai *elfoglalták Kalgantól 15 kilométernyire fekvő Vanjuan városát, megszállták a vasútvonalat s ezzel elvágták a Nankaonál harcoló kínai csapatok menekülésének útját.*

Sanghai, augusztus 24. Keddre virradó éjjel a kínai ütegek hevesen bombáztak egy japán kaszárnyát. *Kínai forrás szerint a hongkinui japán áruházak lángokban állanak.* Idzumo japán zászlóshajó és két japán cirkáló viszonozza a tüzet.

Tokió, augusztus 24. Tevang mongol kormányfőnek négy csapatosztagával tegnap sikerült körülzárni a peipingi vasútvonal mentén helyet foglaló kínai csapatokat. A kínaiak vesztesége háromezer ember.

Válasz az angol semlegesitő javaslatra

London, augusztus 24. Az itteni kínai nagykövetség tudatja, hogy a kínai kormány a sanghai angol nagykövethez jegyzéket intézett. *Eszerint kész az angol javaslatnak — amely a kínai és japán csapatok, illetőleg hadihajók Sanghaiból való kölcsönös kivonását ajánlja — alapelveit elfogadni, feltéve, hogy ezeket Japán is elfogadja.*

Sanghai, augusztus 24. A japán haditengerészet képviselője ismertette a japán álláspontot azzal a tervvel kapcsolatban, hogy Sanghaiból el kell távolítani minden katonaságot s Sanghait semlegesíteni kell. *A japán álláspont szerint a városnak az angol terv szerint való semlegesitése nem lehetséges.* A japán haditengerészet a lehetőség szerint kímélni akarja a várost, de nem mondhat le a katonai előnyökről.

A kinaiak légitámadást intéztek a japán tengeri haderő ellen

Sanghai, augusztus 24. Sanghaiban a harci tevékenység azzal zárult, hogy a kínaiak légi támadást intéztek a Vusung rakpartnál horgonyzó japán tengeri haderő ellen. A japán hajók légelhárítótüzzel válaszoltak a támadásra. Egy japán tengeri repülőraj támadást intézett Nanking ellen, ahol kínai jelentés szerint egy japán repülőgépet lelőttek.

A külföldi katonai megfigyelők 60.000 főre becsülik azt a japán haderőt, amely a mult éjszaka és ma reggel hajnalhasadtával a Jangee deltájában partra szállott.

Mussolini résztvesz a német hadgyakorlaton és Berlinbe is ellátogat

Berlin, aug. 24. Hivatalos körökben biztosra veszik, hogy Mussolini el fog jönni a német birodalmi haderő nagy hadgyakorlataira, amelyek szeptember második felében kezdődnek a Lüneburger Haiden és egész Pomerániáig fognak terjedni.

Számitanak rá, hogy a Duce Berlinbe is el fog látogatni és a német főváros ritka pompával fogja üdvözölni.

A városok szerepe a magyar kereskedelemben

Minden város történetében meg lehet keresni azt a kezdetet, mely még a puszta földet, a keletkezendő város helyét teszi meg a város ősének. Mert kétségtelen, hogy puszta földön keletkeztek a városok. Miért van aztán már a multban olyan nagy különbség föld és föld között, hogy egyik megmarad időtlen időkig termőföldnek, míg a másik felett városok keletkeznek, emelkednek ki a földből.

Nagyon egyszerű a magyarázat: ott keletkezett és keletkezik ma is város, ahol erre alkalmas a terület.

Vagyis nemcsak az ember szabja meg a város keletkezésének alkalmas voltát, hanem megszabja és megszabta a multban is a kedvező földrajzi fekvés.

Fényes példa erre csaknem kivétel nélkül minden magyar város. Arra alig van példa az egyetlen Madridot kivéve a világtörténelemben, hogy az uralkodói önkény szabja meg egy alakulandó város számára települési helyet. Mindig a körülmények, földrajzi kedvezések, történelmi szükségességek diktálják a város keletkezését.

Első sorban folyók mentén keletkeztek városok. Esztergom, Buda, Pozsony a legjobb példák erre. Utak mentén, útkereszteződéseknél, mint Debrecen is, ahol évszázadokon keresztül találkozott Kelet Nyugattal. Nagyvárad, Kassa azért teremtődtek, hogy a hegyvidékről kijövő ember, mint egy kapuban találta magát a síkságok kezdetén.

Kolostorok, templomok, vásárhelyek, csárdák voltak kezdetben a városok első szállásfoglalói, itt gyültek össze tanácskozásra, vagy bíráskodásra.

Ma ugy mondanánk, hogy forgalmas helyek volta.

Jöttek, mentek az emberek, éppen ezért több épületre, alkalmatosságra, intézményre lett szükség a forgalom növekedésével.

Majd jött a királyi beavatkozás. Mivel a legtöbb város a középkorban született, természetesen ezek a városok magukon viselik a középkori hűbéri intézmény minden jelét. Királyi, vagy földesúri birtokok voltak. A királyok és földesurak azért különböző jogokkal ruházták fel ezeket a városokat, mely jogok megszabták az egyes városok rohamos fejlődését.

Az árumegállítójog, mely lehetővé tette, hogy annak a városnak a kereskedői vehették meg a külföldi kereskedők áruit; az átrakodójog lehetővé tette, hogy csak annak a városnak fuvarosai szállíthatták tovább az árut. Ma ezek a jogok alig látszanak valaminek, de régen ezek a jogok emelték felpl. Bécset Kelet kereskedelmi középpontjává, ez fejlesztette Budát a mai Budapestté.

A jogokkal felruházott városba aztán özönlött az idegen nemzet kereskedője és iparosa. Királyaink kedvezéssel fogadták az idegeneket, igy érthető, hogy a pusztát járó, földet szerető, állatot tartó magyar helyett inkább idegenek, a vendégek, hospesek szállották meg a magyar városokat. Első sorban olaszok. Nincs városa az országnak, ahol olasz nyomokra ne akadnánk. Egyes városrészek, vagy utcák még ma is őrzik első olasz telepeseinek emlékét. Váradon pl. Olaszi városrész, Debrecenben Meszena utca. Aztán fölösen jöttek a németek, miről egyebek között beszél a debreceni Burgundia és az egykori nagy Német utca, sokan települtek különösen a kereskedők közé a görögök, örmények közül is, de megtaláljuk csaknem minden népnek fiait a magyar városok őslakósságában.

A megtelepült lakosság aztán megszabta azt az irányt, melynek követésével biztosabb volt a fejlődés. Nem véletlen az, hogy Szeged első polgárai a fuvarosok voltak, akik a Maroson hozott sót vitték tovább és az árumegállító, áruátrakodó joggal felruházott város legjobban kereső lakossai voltak. Esztergom már elsősorban kereskedő város volt, ahol megfordultak a dunai kedvező út jóvoltából olasz, francia, német, cseh, bajor, osztrák, szász, orosz, lengyel, örmény, görög, szerb, velencei kereskedők. Valóságos bábel lehetett ott egy-egy vásár alkalmával és nem járhatunk messze az igazságtól, mikor hirdetjük, hogy egyetlen nyelv lehetett a kereskedelem világnyelve itt, a magyar. Debrecen kezdetben földmivelő és állattenyésztő város volt, majd iparos várossá fejlődött, ahol azonban a vezető szerepet a kalmárok vitték. Az ipar és kereskedelem egymás nélkül meg nem élt. Minden forgalomnak az alapja a vásár volt, tehát a kalmárkodás. Ezért a vásárért települtek iparosok tömegesen a városba, mert itt megszerezhették a nyers anyagot, de el is adhatták a kész árut.

Hogy mi mindennel foglalkoztak azután egy, egy középkori magyar városban, azt nem nehéz elmondani. Mindennel. Központisága arra indította a várost vezetőségét, hogy lehetőleg ne szoruljanak más ra. Az autarkia, vagy magyarul az önellátás gondolata nem új találmánya a mai vámokkal és tiltó rendszerekkel megrakott világnak. Akkor is ismerték, különösen a városok igyekeztek be is tartani, mert tudták, hogy minden behozott fillér addig pénz, míg itt van, tehát lehetőleg nem kell kiadni, hogy elvigyék a város vérkeringéséből.

Csak a legszükségesebb nyersanyagot, vagy az otthon meg nem termő árut, mint pl. a füszert vásárolták.

Az őstermelő búzáját, borát, állatát, vagy más termelvényét első sorban a városban lakó iparosság igyekezett felhasználni. Ezért virágzott az olyan ipar, melynek minden nyersanyaga kéznél volt. És az a város, mely saját nyerstermékeit dolgozza fel, jobban is boldogul, hiszen mindent a legalkalmasabb áron adhatott el.

sz. r. i.

— **Ha az arcszine fakó, szürkéssárga és tekintete bágyadt, ha hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél túlságos rothadási folyamatai, gyoomrfájás és epepangás kínozzák,** olyankor tanácsos néhány napon át reggel felkeléskor egy-egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvizet innia. Az orvosok ajánlják.

INTÉZETI
Fehérnemü
Takaró
Matrác
MEGBIZHATÓAN
Kardos László cégnél

Darányi miniszterelnök hazaérkezett

Bécs, augusztus 24. *Darányi Kálmán* miniszterelnök és felesége kedden látogatást tett Rohrbachban Baar-Baarenfels budapesti osztrák követnél, aki itteni birtokán tölti szabadságát. Darányi miniszterelnök és felesége a látogatás után tovább utazott hazafelé.

Budapest, augusztus 24. *Darányi* miniszterelnök szabadságáról kedden éjszaka feleségével együtt gépkocsin visszaérkezett Budapestre.

Hóman miniszter bucsuvacsorát adott a debreceni Nyári Egyetem külföldi hallgatói részére

Budapest, augusztus 24. Most ért véget a debreceni Nyári Egyetem tanfolyama, amely három hétig tartott Debrecenben és utána egyheti budapesti tartózkodás következett. *Hóman Bálint kultuszminiszter kedden este búcsúvacsorát adott a tanfolyamon résztvett külföldi hallgatók tiszteletére.* A vacsorán a minisztert báró *Wlassics Gyula* államtitkár képviselte és a miniszter nevében *Eyssen Tibor* miniszteri tanácsos mondott búcsúbeszédet.

A Nep nem állit jelöltet Perczel alispánnal szemben a bonyhádi kerületben

Perczel Béla tolnamegyei alispán a bonyhádi kerület választópolgárai küldöttségének felkérésére *pártonkívüli programmal elvállalta a jelöltséget.* Perczel jelöltsége úgy a Nemzeti Egység Pártjában, mint a Független Kisgazda Pártban jó benyomást keltett. *Mind a két pártnak az az álláspontja, hogy a bonyhádi választáson nem szabad szóhoz engedni azokat az agitátorokat, akik már a multban is megpróbálták megbontani a kerület nyugalmát.*

A NEP országos elnöksége részéről nyert értesülés szerint a bonyhádi kerületben fellépő *Perczel Bélával szemben a NEP ellenjelöltet nem állit s megválasztását támogatni fogja.*

Santanderben az asszonyok a város átadását követelik

San Sebastian, augusztus 24. Santanderi hirek szerint Uribarri tábornok, a köztársaságiak északi csapatainak főparancsnoka vezérkarával keddre virradó éjszaka Asturiába utazott. Santanderben az asturiai robbantóosztagok már megkezdték robbantómunkájukat. Sok házat kifosztottak. Santanderben nagy tömegekben tüntettek az asszonyok, hogy a várost adják át a nemzetieknek.

Reinosa, augusztus 24. A nemzeti csapatok előnyomulása Santander irányában teljes erővel folyik. A kormánypártiaknak csak néhány csapata kísérelt meg némi ellenállást.

Budapesten letartóztatták egy londoni vállalat vezérigazgatóját okirathamisitás gyanuja miatt

Állitólag egymilliónyi pengő kárt okozott angliai üzlettársainak.

Budapest, augusztus 24. A budapesti főkapitányság nagyarányú szélhámosság ügyében folytat nyomozást. A szélhámosságra Angliából hívták fel a figyelmét a budapesti főkapitányságnak. Anglia legnagyobb faipari vállalata levelet intézett a budapesti rendőrséghez, melyben közölték, hogy két Londonban élő állítólagos magyar ember, Nobel Árpád és Huth Ralf, egy fapiari vállalatot alapított 40 ezer font alaptőkével, de a vállalatot felszámolta a két vezérigazgató, úgy, hogy *a betevők egész vagyonukat elvesztették, magyar pénzre átszámítva egymillió pengőt vesztve.* Figyelmébe ajánlották a feljelentők a budapesti rendőrségnek, hogy *Huth Ralf magyar állampolgárnak adja ki magát, holott nem az, mégis magyar papirok vannak birtokában.*

Budapesten azonnal megindult a nyomozás, mely annál is inkább eredményre vezetett, mert *Huth Ralf éppen Budapestre érkezett.* Megállapitották, hogy budapesti útja egy újabb üzlettel áll kapcsolatban. Egy nagy holland kikötővállalatot arra bírt rá, hogy adjanak be ajánlatot a csepeli vámmentes kikötő épitkezésére. Holland mérnökök is jöttek Budapestre, kik meglepetéssel látták, hogy *az elökelő üzletembert a rendőrségre állitják elő.*

Rövidesen kiderült, hogy Huth Ralf hamis iratokkal szerzett magyar állampolgárságot. Egy bank levélpapirján saját maga irásával igazolta, hogy 18 éve a bank szolgálatában áll és Budapesten rendes lakása van. Egyik adat sem felelt meg a valóságnak. De egy ügyvéd két dokumentum alapján megszerezte a budapesti illetőséget. *Ezek után Huth Ralfot okirathamisitás gyanúja miatt őrizetbe vették és holnap átkisérik az ügyészség fogházába.*

Huth Ralf magyar vonatkozása egy budapesti házasságból indult ki. Az angol fiatalember megismerkedett egy budapesti szállodás leányával és elvette feleségül.

A Husiparosok Szövetkezetének izgalmas közgyülése

Heves vita a hitelellátás megváltoztatása körül. Elfogadták az igazgatóság javaslatát, 139 szavazattal 22 ellenében Imre János azonnali elbocsátását határozták el. A szövetkezet elnökévé Minya Istvánt választották meg.

A debreceni Husiparosok Szövetkezete tegnap este az Ipartestület tanácstermében igen viharos **rendkivüli közgyülést tartott,** melyen a szövetkezet tagjai nagy számban jelentek meg.

Minya István elnökölt, üdvözölte a megjelenteket, majd megállapitotta, hogy a közgyülés határozatképes.

Sztano Lajos napirendi inditványt tett. Kérte kimondani, hogy az igazgatósági tagok lemondását nem veszi a közgyülés tudomásul, hanem felhivja őket a mérleg összeállitására, melyről hites szakértők nyolc napon belül tegyenek jelentést. Ezt azért kéri, mert olyan hirek terjedtek el, hogy a szövetkezet tőkélyének tekintélyes részét elvesztette.

Pávay Ferenc: Valamikor Sztano ur mondotta, hogy helyrebillentjük a mérleget, ha többtermelésünk lesz.

A közgyülés kimondotta, hogy Sztano inditványát, mivel nem érkezett be **kellő időben, nem tárgyalja,** hanem az igazgatóság elé terjeszti.

Ezután **Ökrös** István ismertette az Alföldi Takarékpénztárral kötött szövetkezeti megállapodást. Több szövetkezeti tag megállapodott az Alföldi Takarékpénztárral 300 ezer P hitelkeret ügyében, mely külön határozat alapján felemelhető. Ismertette, hogy miben áll ez a folyószámla hitel.

Az igazgatósági jelentéshez **Korom** Gyula szólt hozzá. Felsorakoztatta, milyen dijakat szedett a Vásárpénztár többféle cimen a husiparosoktól, ha hitelt adott.

—Visszaköveteljük, — kiáltották közbe.

Korom: 150—200 ezer pengő a Vásárpénztár kasszájába folyt be, amit mi megtarthattunk volna a zsebünkben. Ebből finanszirozta a Vásárpénztár a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét. Ha kaptak a tagok hitelt, egyik sem mert felszólalni a felszámitott költségek ellen, én sem.

Ismertette ezután Korom a szövetkezeti hitelügyek átszervezésének történetét, az önállósitás nehéz utját a Vásárpénztártól. Közben támadta Imre Jánost, Sztano Lajost, mint akik szerinte az önállósági terv ellen dolgoztak.

Sztano Lajos arra mutat rá, hogy véleménye szerint az uj hitel megállapodás a kisemberek részére nem a legkedvezőbb. (Zaj, szól a csengő az elnök kezében.) Percekig nem tudja folytatni szavait az állandó közbekiáltásoktól. Nem látom biztositva a kisemberek érdekeit, ugymond.

— Majd meglátjuk.

Sztano: Adja Isten. Mi örülünk, hogy a hentesek egy része olcsóbb pénzhez jut. Csak arra kell vigyázni, hogy az exportálásunknak egységes képe legyen, mert különben nem lesz export.

Korom: Szövetkezti alapon nem volt hitelünk. Az elmult hónapban a husiparosok ráfizettek az exportálásra.

Ezután az igazgatósági jelentést egyhangulag elfogadták.

A tárgysorozat második pontja a lemondások folytán megüresedett igazgatósági tisztségek betöltése volt. **Közfelkiáltással egyhangulag Minya Istvánt választották** meg elnöknek, Pávay Ferencet és **Ory Lajost alelnökökké.**

Viharos volt a következő pont tárgyalása is: az ügyvezetői szereplés és a márkázási teendők ellátásának kérdése.

Dr **Csáthy** Dezső ismertette, hogy **Imre Jánost ügyvezetői állásából azonnali hatállyal elbocsátották.** Felolvasta **Imre levelét,** melyben **a határozatot megfellebbezi,** mert ártatlannak érzi magát. De ha ragaszkodnak a felmondási idő nélküli elbocsátáshoz, egy évi járandóságának megtérítését kéri. Erre az igazgatóság javaslata az, hogy a fellebbezést elutasitja, mert a szövetkezet önállósitását makacsul megtagadta. Hogy a bíróságnak mi lesz az álláspontja, nem lehet tudni.

Dr **Harsányi** kamarai ü. v. titkár arra hivta fel a figyelmet, hogy józanul döntsenek ebben a kérdésben, nehogy perköltségek következményeit vállalniok kelljen. Hallomása szerint a Vásárpénztárral kapcsolatban vizsgálatot rendeltek el. Nem kell tulságosan rózsaszinben feltüntetni az uj export-hitelt sem.

Korom: Imre közpénzt tartott meg a maga részére, de ezt nem akartuk itt felhozni.

Harsányi: Ez sulyos vád, ha igaz.

Szathmáry Mihály kéri ismertetni, mi volt Imre kötelessége.

Dr **Csáthy** Dezső ügyész ismerteti, hogy mikor a szövetkezet megalakult, Imrét bizták meg mint iparüzemvezetőt a zsirmárkázás vezetésével.

Sztano: Ki kellene egyezkedni Imrével.

Erre óriási zaj tör ki ismét.

Minya: Visszahelyezzük állásába Imrét?!

Közbekiáltások: Nem kell!

Oláh János igazgatósági tag: Gondoljuk meg a dolgot, én kijelentem, hogy a perköltségekben és következményekben nem vállalok felelősséget.

— Mondjon le!

Oláh: Már le is mondtam.

Id. **Szücs** Béla: Látta valaki Imre János hasznát?

Közbekiáltások: Nem!

Ezután elrendelik a titkos szavazást, melynek eredménye az, hogy **139 szavazat Imre János felmondási idő nélküli elbocsátását követelte, 22 szavazat volt Imre** János mellett és három szavazólap üresen maradt. A többség nagy tetszéssel vette tudomásul Imre azonnali elbocsátását. Helyét később töltik be.

Miután inditványok nem érkeztek be, a közgyülés este tizenegy órakor véget ért.

Vígszinház

A titkos szerelem romantikus nagy filmje:

Titkos házasság

Főszer. **ROBERT TAYLOR**
Loretta Young.

Bemutató ma!

Itt az **iskola év!**

Iskolai szükségletét egy helyen vásárolja meg!

Előirásos iskolaruhák, kabátok

Fiu Bocskay-öltöny jóminőségü seviotból, kabát és nadrág végig klottbéléssel, 6. sz. 6 évesnek . **18.-** Szám. emelk. 1.50

Leányka ruha a Dóczy-intézet részére 6 évesnek . **12.-** Szám. emelk. 1.50

Leányka ruha a Svetits-intézet részére, 6 évesnek . **26.-**

Iskolaruhák

Sötétkék fiú matrózöltöny a bluz és nadrág, végig klottbé ssel, jóminőségü sev.otból, 4 sz. 6 évesnek . **12.-** Szám emelk. 1.—

Fiú színes öltöny szürke és barna mintás szövetből, kabát és nadrág végig béle ve, 9- sz. 6 evesnek . **6.30** Szám. emelk. 1.50

Köntöntáru, harisnya

Fiú iskolaszvetter erős, strapabiró minőség, 6 évesnek **4.20**

Leányka intézeti gyapjúkabát 6 évesnek **9.-**

Gyermek patentharisnya 6 évesnek . . . . **—.70**

Patentharisnya jó cérnafonalból, 6 évesnek . . **1.10**

Leányka kötött kabát makko s. gy . . . **5-től**

Gyermekcipők

Gyermek iskolacipők fekete és barna szinben

27—30	31—35
7.80	9.80

Iskola cipők Ia kiv.teloen, kézi szegés

27—30	31—35
9.80	11.80

Tornacipők és komode **reggeli cipők** nagy választékban.

Méteráruk

Sötétkék iskolaszövet intézeti ruhának, 140 széles 6.20, 150 széles **2.90**

Intézeti paplan Ia. dupla klott . . . **13.80**

Intézeti matrác 3 részes . . . **25.-**

Brokát paplan müselyemből . . . **17.50**

Intézeti törölköző damaszt csikos és kockás . . **—.80**

Iskola táskák!

Benyáts ÁRUHÁZ

Bilbaoban halálra itélték a baszk kormány iparügyi miniszterét

Bilbao, augusztus 24. A haditörvényszék Manuel Castrot, a baszk kormány volt iparügyi miniszterét, továbbá Cecilio Serrano hadnagyot és a kormányelnök közvetlen környezetének egyik tagját halálra ítélte.

Jó magyar eredmények a párisi főiskolai világbajnokságon

Páris, augusztus 24. A főiskolai világbajnoki úszóverseny első napján a magyar színek diadalmasan szerepeltek. Eredmények:

100 m-es gyorsúszás első előfutamában 1. Csik 1.03 mp. Könnyen győzött. A második előfutamban Kánási harmadiknak érkezett célba 1.04.7 mp. idővel. A harmadik előfutamban Dienes szintén harmadik lett, igy mindketten kiestek.

A műugrásban kilenc versenyző indult. Öt kötelező ugrás után Hidvéghy a harmadik helyen végzett, szabadon választott ugrásai azonban kitűnően sikerültek, ugyhogy feldolgozta magát végeredményben az első helyre 143.60 ponttal.

200 m-es fellúszás első előfutamában Csik pillangó úszással 2.55 mp-es idővel győzött. A második előfutamban a magyar Doszpoli 3.02 mp. idővel harmadik lett, bekerült a döntőbe. Kánási 100 m-nél feladta.

100 m-es hátúszás első előfutamában Lengvári ötödiknek érkezett célba. A második előfutamban Lengyel 1.16 mp-vel könnyen győzött. Hazai harmadik lett 1.19 mpvel és szintén bekerült a döntőbe.

Ezután megkezdődött a vizipolóbajnokság, amelynek első mérkőzésében *Magyarország 16:1 (7:0) arányban győzött Belgiummal szemben.*

A tennisz és ökölvivásban a magyarok eredménye:

Tennisz: Dallos—Isuard (brazil) 6:3, 6:2, 6:2.

Az ökölvivás a magyar színeknek nem hozott eredményt. Ambrus Ernő kikapott, Varga Géza pedig az előmérkőzés során erőveszett volt és küzdelem nélkül jutott a döntőbe, ahol a német Lepach volt az ellenfele. Varga kitünően tartotta magát, sőt az első két menetben határozott fölényben volt. A bírói ítélet azonban ellenfelét hozta ki győztesnek, amit a közönség zajos tüntetéssel fogadott.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban este már csak a nyugati megyékben esett eső. A hőmérséklet ma az országban általában 17—19 fokra emelkedett.

Jóslás: Dunántulon még északi, a Dunától keletre délkeleti, keleti légáramlás. Több helyen, főként az ország nyugati, északi és déli szélein eső, néhány helyen zivatar. A hőmérséklet lassan tovább emelkedik.

Hajduhét

gondolatát vetették fel a hajdúvárosok még az elmúlt esztendőben hogy ennek a gondolatnak a jegyében feleleventsék a múltat és megerősítsék a jelent további küzdelemre.

Hogy milyen jelentősége van az ilyen kezdeményezésnek, arról most nem beszélünk. Beszél erről az a nagy verseny, mely az egész országot lázban tartja éppen az idegenforgalom kiépítése tekintetében.

A Tiszántúl népéről amugy is keveset beszélnek. Kövessünk el tehát mi, tiszántúliak mindent, hogy beszéljenek rólunk.

Még pedig jót, érdemünk, múltunk és jövendőnk értéke szerint.

Legutóbb azt mondta a legelhivatottabb magyar ember, Magyarország kormányzója, hogy itt él az ország törzsökös magyarsága.

Itt őrizzük nemzeti értékeink legrégibb fajiságát teljes tisztaságában.

Ami azt jelenti, hogy jogunk és okunk van arra, hogy az ország előtt hallassunk magunkról olyan megmozdulások keretében, amilyennek igérkezik ez a Hajdúhét is . . .

Három és félévszázad minden értékét összehordják a hajdúvárosok ékes bizonyságtevésre. Ott lesz mindaz, ami török dúlásból, német latorkodásból megmaradhatott. Ott virítanak a hadi lobogók és a megsárgult írások. Ott ékeskednek sok csatát megjárt régi fegyverek és házi eszközök, melyekkel a békében tűzhelyre vonuló hajdúk a jövendőt építették.

Seregszemle lesz ez a régi hajdúkerület falvainak, városainak tűzhelyéről és harcos küzdőteréről . . .

De seregszemléje lesz a jelennek is.

Megfogják mutatni a hajdúfészkek, hogy Bocskai nem pazarolta olyan elődökre nagy kegyét, akiknek utódai ne tudnák megbecsülni a múltat és jövendőt.

Az istenostoraiból békés polgárokká szelidült hajdúk ekét akasztottak a televény földekbe, vagy a futó homokba hogy kenyeret teremtsenek acélizommal a családnak. Fát ültettek, barmot neveltek és mesterségre adták fejüket.

Évszázadok viharában fegyvertől kérgesedett kezük, szívük hozzálággyult az édes anyaföldhöz. Az ütésre emelt ököl simogat, a káromlásra fortyanó vér áldozatos odaadással termi a jelen Magyarország lelki kincsét.

Hajdúnak lenni rang és elkötelezés az ország újjáépítő munkájában. Békében munka, háborúban mindenektől több véráldozatot hozó virtus.

Ezekről az erényekről és értékekről tesz tanúbizonyságot az egykori Hajdú kerület szeptember hó 5—12-ig, az egész ország színe előtt . . .

Német horogkeresztesek tüntetéseket provokálnak Ausztriaban

A voralbergi tartományfőnök — mint egy bécsi jelentés közli — *feloszlatta három kivételével az összes ifjúsági sportszervezeteket, mert nemzeti szocialista propagandát folytattak.* Beszámolnak a bécsi lapok arról, hogy egy német kiránduló hajó Passauból Linzig ment, ahonnan visszatért német területre. A müncheni rádió figyelmeztette az osztrákokat, hogy fogadják a német utasokat. A figyelmeztetés hatása volt, hogy Linzben ezrekre menő tömeg tüntetett a német hajó láttára a nemzeti szocializmus mellett.

x A nagyerdei fürdőben fedett gyógyvizü thermál medencében fürödhet. Külön férfi és külön női nap.

Értekezlet az ipartestületen a sztrájkok ügyében

Ismertették a munkaadók álláspontját. Egyik felszólaló a sztrájkjog megvonását kivánta.

Nagy érdeklődéssel kísért népes értekezletet tartott tegnap este az ipartestület előljárósága, melyen a nagykanizsai ipari kongresszus előkészületeivel s a debreceni sztrájkok ügyével foglalkoztak.

Tóth Lajos ipartestületi elnök megnyitó szavai után *Lechner Lajos* jegyző ismertette a nagykanizsai ipari kongresszus előterjesztését. A kongresszuson, melynek megnyitó beszédét Bornemisza iparügyi miniszter mondja, az iparosság felveti legégetőbb kérdéseit. Nagy vita támadt akörül, hogy a debreceni ipartestület két vagy három taggal képviseltesse-e magát a kongresszuson? *Boldogh József, Balogh László* és *Nagy Gábor* három elnökségi tag kiküldését javasolták, hogy a legnagyobb taglétszámú debreceni ipartestület kellően képviseltesse magát. Ezzel szemben *Fazekas István* és *Antalffy József* a testületi költségvetés megterhelését látják három tag kiküldésében. Nem az a fontos — mondotta Antalffy —, hogy többen menjenek, hanem aki kimegy, tárja fel kíméletlen őszinteséggel az iparosság problémáit. Végül 10:5 arányban úgy döntött az értekezlet, hogy az elnökön kívül csupán az első alelnökkel képviselteti a debreceni ipartestület magát.

Ezután dr *Ecsedy János* aljegyző, ipartestületi biztos ismertette a debreceni sztrájkmozgalmakat. *A szobafestők és ácsmesterek értekezlete úgy döntött, hogy miután a munkások bejelentés nélkül hagyták abba a munkát, addig nem tárgyal, míg fel nem veszik ismét a munkát.* A festőmunkások — mondotta — hajlandók munkába állni, ha a legsürgősebben összehívják a szakosztályt a követelések megtárgyalására. Amennyiben azonban ez a tárgyalás nem vezet eredményre, ismét sztrájkba lépnek. *Boldogh József* festőszakosztályi elnök kijelentette, hogy diktatórikusan nem hagyja kezelni a munkásság által a kérdést, de ilyen alapon hajlandó összehívni a szakosztályt.

Tóth András kőművesmester, szakosztályi elnök ismertette a munkásság átiratát, melyben az augusztus 16-án elhatározott munkabéreknek már augusztus 21-én fizetését kérték. Erre azt válaszolták a munkaadók, hogy várjanak egy hetet, míg egymás között az építőmesterek döntenek a kérdésben. Ezt a munkásság nem várta meg, hanem 24 óra mulva sztrájkba lépett. Erre a munkaadók kijelentették, hogy a munkások ezen önkényes lépése után megvárják az iparügyi miniszter rendelkezését az új munkabér életbeléptetésére.

Tóth Lajos elnök ismertette, hogy e felemelt munkabéreket a nyíregyházi sztrájkkal kapcsolatban már elhatározták, de meg is fellebbezték s ebben a miniszter mondja ki az utolsó szót. A munkásság egyoldalú lépése kiélezte a helyzetet, holott, ha a munkásság kivárja azt a hetet, míg a munkaadók egymás között megtárgyalják a dolgot és simán megegyeztek volna.

Fazekas István kéri javasolni annak megszüntetését, hogy a munkásság hétközben hagyhassa abba a munkát. Amint a munkaadó nem bocsáthatja el hétközben munkását, úgy a munkás se hagyhassa abba a munkát. Ez súlyos anyagi kárt okoz a munkaadónak. Kéri ezt memorandumban az iparügyi miniszter elé tárni.

Boldogh József felveti, hogy miután a paritásos bizottság megállapítja a munkásság minimális bérét, *szüntessék meg a munkásság sztrájkjogát*, mely felborithatja bármikor és illuzóriussá teheti e bármegállapitást. Hivatkozik ausztriai példákra, ahol meg lett szüntetve a sztrájk.

Antalffy József asztalosmester védelmébe veszi a munkásság sztrájkjogát, mert — úgymond — a munkásságnak nincs más fegyvere, mint a munka s azzal úgy rendelkezik, ahogy akar. *Gacsárdi Mihály* ismertette, hogy a férfiszabó szakmában tiz termelési osztályt állított fel a miniszter, 60 százaléka a munkásságnak azonban bedolgozó, ezekkel mi lesz? A rendelkezés hiányos s ezen segiteni kell. *Bobák Gábor* cipészmester azt panaszolta, hogy *nagyobb városokat kivéve, nem veszik komolyan a miniszteri rendelkezést, főleg a nyolcórai munkaidőt.* Ugyanilyen anomáliákra mutatott rá Antalffy József.

Azzal a határozattal, hogy a csütörtöki előljárósági ülés tovább tárgyalja az ügyeket, az elnök az értekezletet bezárta.

Megegyezés várható a sztrájkfronton

A debreceni sztrájkok ügyében a tegnapi nap sem hozott jelentős fordulatot. Azonban közeledés érezhető a munkaadók és munkások között s bizonyosra vehető, hogy a hét folyamán meginduló tárgyalások eredményeket hoznak. *A csizmadiasztrájkban* csaknem teljes a megegyezés. A munkaadók jelentékeny része megadta a kért munkabéreket, úgyhogy 90 munkásból csak 16 nem állott még munkába. *A festőszakmában* a hét közepén indulnak meg az egyezkedések s mivel úgy itt, mint az épitőiparosoknál, inkább elvi differenciák forognak még fenn, gyors megegyezésre van kilátás. A tegnapi napon a polgármesteri hivatal érdeklődött a sztrájk felől s a munkásság részéről azt a választ kapta, hogy a sztrájkoló munkásokban megvan a hajlandóság a mielőbbi teljes megegyezésre. Most már az iparhatóság feladata, hogy az egyeztető tárgyalásokat kezébe véve, a hét folyamán teljesen megszüntesse Debrecenben a sztrájkokat.

x Tündéri szép a nagyerdei csónakázó tó este! Menjünk oda egy-egy órára evezni.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ
naponta frissen ismét csak
Monokynál (Esterházy lerakat)
Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.
Sajtok, szardiniák, compótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

ISKOLACIKKEK

PAPIRÁRÚK
IRÓ-ÉS
RAJZSZEREK
OLCSÓN
BESZERezhetők
VÁMOSI
PAPIRÜZLETÉBEN
SZINHÁZ ÁTJÁRÓ

Aladták az ügyészségnek a sztrájktörő testseged bantalmazóit

Beszámoltunk arról, hogy a Homok uccán egy nagyobb csoport megtámadott egy festősegédet, aki a sztrájk előtt munka nélkül volt s most, hogy keresethez jusson, munkába állt. — A festősegédekből álló csoport egyik tagja, állitólag Barcza János, *fejen ütötte a festősegédet, aki vérző fővel terült el.* A rendőrség őrizetbe vett a verekedésnél jelenlevő csoportból négy festőmunkást, Barcza Jánost, Erdei Istvánt, Boros Istvánt és Szathmáry Györgyöt. A rendőrség ezenkívül nyomozást indított annak megállapítására, hogy kik voltak a csoport többi tagjai? Az őrizetbevett négy férfit tegnap átadták az ügyészségnek.

A MOZIK RÉVÉN EL LEHET HELYEZNI A HAJLÉKTALANOKAT

Kaptuk a következő sorokat:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Megdöbbenéssel olvassuk, de személyesen is látjuk, hogy a lebontott Ghillányi és Salétrom laktanyák hajléktalanná vált szerencsétleneit még most sem tudják rendesen fedél alá juttatni. Elképzelhetetlen, mit csináltak ezek a szerencsétlenek például *a hétfő délutáni nagy viharban és esőben.* Pedig sok közöttük a gyermek, ezeken a nyomortanyákon nem volt divat az egyke és a nyomorúság kétszeres, ha gyermekeket is érint.

Felvetnénk egy eszmét e hajléktalanok elhelyezésére, illetve az elhelyezéshez szükséges anyagi eszközök előteremtésére. Onnan vesszük az ötletet, hogy annakidején *a város a villanyárához csapott két fillért, hogy az inségesek ellátására szükséges összeget előteremtse.* Most, mikor egy másik probléma áll megoldatlanul, kellene igénybevenni *a három belvárosi mozgószínházat*, melyek tudtunkkal busás haszonnal dolgoznak és amelyek a hüvös idő beálltával ostéről estére megtelnek. *Áldozzon most ez a három belvárosi mozgószínház a nyomor enyhítésére*, mint ahogy eleget áldoz a negyedik, sokkal kisebb mozgó tulajdonosa. Ha ebben nem követik a legkisebb mozgó példáját a nagy mozik, rá kellene őket valahogy szoritani. *Minden eladott jegy után csak két fillért adnának a belvárosi mozgók, ez az összeg naponkint 100—110 pengőre menne és ebből az összegből könnyen meg lehetne oldani a hajléktalanok problémáját*, fedél alá lehetne őket helyezni és nem kellene kétségbeesve várniok a hideg őszi éjszakákat.

Tisztelettel:
Több emberbarát.

Mi történt az Alföldi Tejüzem Szövetkezetnél?

A volt társak pereskedése a járásbíróság előtt -- Tévedhet-e a bűnügyi nyilvántartó hivatal

Az Alföldi Tejüzem Szövetkezet körül támadt bonyodalmakat tárgyalta a debreceni büntetőjárásbíróságon dr *Janka Dezső* járásbíró. A tejüzem, amely a Széchenyi ucca 46. szám alatt működik, több vállalkozó egyesülése, akik éveken át igen nagy forgalmat bonyolítottak le. Társak voltak így többek között *Nagy Miklós, Balogh Lázár, Kiss László, Jeney Kálmán, Fülöp Sándor* és még mások. A vállalat már évek óta fennáll, Nagy Miklós megvált a társas viszonyból.

Amikor Nagy Miklós kivált a cégből, nemsokára feljelentés érkezett a debreceni járásbíróságra. Feljelentésében *Nagy Miklós* a következőket adja elő:

— Az Alföldi Tejüzem Szövetkezetnél társas viszonyban állottam. Amikor kiváltam a cégből egy pár nap mulva arról értesültem, hogy Balogh Lázár azt hireszteli rólam a szakmabelieknek, hogy éveken át megloptam a vállalatot, mindent elhordtam onnan. Ezt beszélte többek között Jeney Kálmánnak és Barcsa Albertnek.

A fentiek miatt rágalmazásért pert indított Nagy Miklós Balogh Lázár ellen. Balogh Lázár mint viszontvádló szintén perrel válaszolt a feljelentésre.

A tegnapi napon megtartott járásbírósági tárgyaláson, miután a békekísérletek meghiúsultak, a bíró először a két vállalkozót hallgatta ki.

Nagy Miklós tagadta a vádat, hogy ő megkárosította a céget.

Ezután a tanukat hallgatta ki a bíróság. Nagy István, egyik volt társ, érdekes vallomást tett:

— Azt tudom, hogy míg én ott voltam, napirenden voltak a hiányok. Csak Nagy Miklós vihetett el árut, mert ő kezelte a raktárt. Emiatt is kellett neki a cégből kiválni. A tanu a vallomására esküt is tett.

A következő tanu *Balogh Lázárné*, ki a következőket vallotta: Egy reggel, amikor a férjem még nem volt az üzemben, Nagy János nevü kocsis a katonaságnak szállította a tejet. Nagy Miklóstól azt az utasítást kapta, hogy egyik cukrászdába vigyen öt liter tejszint. A kocsis ezt vonakodott megtenni, mire Nagy Miklós durva szavakkal rárivalt, hogy az utasítást végezze el. Ezt az esetet jelentettem az uramnak, azzal, hogy látod, igaza van Jeney Kálmánnak, te még se akartad elhinni. Arról is tudomásom van, hogy Juhásznénak adott tejet, de az árával nem számolt el. Egyszer észrevettük, hogy tej helyett tejszint szállít el az üzemből a lakására.

A tanukihallgatások után a vádlottak erkölcsi és vagyoni bizonylatát ismertette a bíróság. Az iratokból kiderült, hogy Nagy Miklós személyes szabadság megsértése miatt hathónapi börtönt ült, valamint négy hónapot magánlaksértésért.

— Az első büntetésemet elismerem, de a másodikat nem — mondotta. — Én sohasem voltam négy hónapra bezárva. A hathónapi büntetést is elengedték közkegyelem folytán.

— A bünügyi nyilvántartó nem tévedhet — mondja a bíró.

A vádlott tovább hangoztatja az ártatlanságát és kijelenti, hogy neki van egy öccse, akit Mihálynak hívnak, ő ült négy hónapot. Kérte a bíróságot, hogy irjon fel a bünügyi nyilvántartóhoz, ahol a tévedés kiderül.

Dr *Szemere Antal* ügyvéd, Balogh Lázár védője is közbeszól a vitába és kijelenti, hogy a négyhónapi büntetést Nagy Miklós a kommunizmus ideje alatt tanusított viselkedéséért kapta. Ugyanis direktóriumi tag volt Bujon, Szabolcs megyében.

A bíróság ezután elnapolta a tárgyalást tanukihallgatások végett.

Művirág

készitést tanitok 8 nap alatt, — uj módszerrel, Piac ucca 58. sz.

Tömeges halálesetet okozott a romlott juhsajt

A szatmármegyei Rápolt községben több halálesetet okozott a romlott juhsajt. Az áldozatok közül négy meghalt, négy pedig haldoklik.

Ádám Sándor napszámos házánál vasárnap nagyobb vendégsereg gyült össze. Ádámné juhsajttal kínálta a vendégeket, akik a sajt nagyrészét jóétvággyal elfogyasztották.

Éjfél után a 61 éves Ádám Sándor rosszul lett s mire orvos érkezett meghalt. Az orvos távozása után **Ádámné is rosszul lett, eszméletlenül esett össze s estére meghalt.** Még aznap estére meghaltak Ötvös Józsefné 24 éves asszony és Farkas Ágnes 3 éves kislány, akik szintén ettek a sajtból. **Ádámék másik négy vendége pedig haldoklik.** Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a juhsajt romlott volt s az okozta a tömeges halálesetet. **A romlott juhsajt maradványait lefoglalták és a debreceni vegyvizsgáló intézetbe hozták.** A kórházban fekvő másik négy napszámos életbenmaradásához kevés a remény.

A temetéseket is megzavarta a hétfői nagy eső

Reggelig 61 millimétert mértek — Ilyen nagy eső még nem volt Debrecenben

Beszámoltunk a hétfői nagy felhőszakadásszerű eső kártételeiről Debrecenben. Egyes részletek azonban csak most derültek ki. A hatalmas eső megzavarta a köztemetőben a temetkezések rendjét. Az ingyenes parcellákban előre megásott tizenöt sírt teljesen elöntötte a víz. A délutáni órákra kitűzött temetéseket csak késésekkel lehetett megtartani. A frissen ásott sírokból megelőzőleg vedrekkel merték ki a vizet a köztemető alkalmazottai. Egy sírnál, mely a lapályos részen volt megásva, ez a módszer céltalannak bizonyult, mert újra és újra elárasztotta a víz. *Az ide kitűzött temetést délután nem is lehetett megtartani és elhalasztották kedd délelőttre.* A nagy esőt megelőző szélvihar két fát derékban kitört a köztemetőben.

Egyébként az egyetemi meteorológiai intézet megállapítása szerint *ilyen nagy eső az idén még nem volt. Kedd reggelig 61 millimétert mértek.* A hőforrásnál elhelyezett mérőkészülék pedig 91 millimétert mutatott. Az eső ugyanis a város keleti részén esett nagyobb mértékben.

Egész sereg büncselekmény elkövetésével gyanusitják az Eötvös uccai trafik-betörés elfogott tetteseit

Beszámoltunk arról, hogy Reisinger László személyében elfogták Budapesten az Eötvös utcán, özv. Dári Istvánné trafikjában elkövetett betörés tettesét. Bűntársait, Sóvágó Endre, Klein Endre, Sulyok László és az orgazdasággal vádolt Pásztor Gábor személyében már előzőleg elfogták Debrecenben.

Reisinger Lászlóért a debreceni rendőrség két detektívje utazott Budapestre s hétfőn éjszaka Debrecenbe hozták. Kedden szembesítették társaival s az egész társaságot helyszini szemlére vitték az Eötvös utcai trafikhoz, valamint a többi helyekre, ahol a gyanu szerint szintén betöréseket és lopásokat követtek el Reisingerék.

Többek között az a gyanu Reisinger és társai ellen, hogy ők követtek el betörést az izraelita hitközség József kir. herceg utcán levő irodájában, ahonnan ötven pengő körüli összeget vittek magukkal, arany gyürüvel, arany órával s ruhanemüekkel együtt.

A Csapó utcán egyik hentesüzlet betörési kisérletével is gyanusítják a kézrekerült társaságot. Itt leverték a lakatot az üzletről, az ajtót felfeszítették. A kutya azonban nagyon erősen ugatott s a betörők félve a felfedezéstől, elmenekültek. A Hatvan uteai bérházból ruhanemüeket loptak.

A legfurfangosabban elkövetett lopást úgy hajtották végre, hogy Sóvágó állítólag elhívta egyik nőismerősét, akiről tudták, hogy pénz van lakásán, egyik vendéglőbe szórakozni. Mig Sóvágó a lánnyal szórakozott, azalatt Reisinger betört a nő lakására s onnan ellopta 65 pengőjét. A pénzen azután megosztoztak.

A tettesek bünlajstromának összeállítása még folyamatban van. A kihallgatások is folynak a rendőrségen s ezeknek befejeztével a társaságot átadják a csendőrségnek, mert több, külsőségen elkövetett kerékpárlopással is gyanusítva vannak.

Legolcsóbban kifogástalanul **fest és tisztit** WEISZ, Arany János ucca 20 | Egy öltöny tisztitása, vasalása 3 pengő

Zöld József h. polgármester a Magyar Városok Országos Szövetségének kongresszusan

A városok nemzetközi kongresszusát 1940-ben Budapesten tartják.

Zöld József h.-polgármester hazatért a Magyar Városok Országos Szövetségének Kongresszusáról. Elmondotta, hogy a kongresszuson 67 polgármester jelent meg. Tudomásul vették azt a jelentést, hogy 1940-ben Budapesten tartják meg a városok nemzetközi kongresszusát. *Szendy Károly*, a kongresszus elnöke ismertette *Vinck Emil* szenátornak a Nemzetközi Világszövetség igazgatójának ezzel kapcsolatos jelentését.

Foglalkoztak azzal a törvényjavaslattal is, melynek célja a városok szám vevőségének államositása. Ebben a kérdésben még nem döntöttek, állást sem foglaltak, tovább tárgyalnak a kérdésben. Tárgyalták a városok rendőrségi hozzájárulási ügyéről és a forgalmi adó rendezését is.

A városi tisztviselők jóléti intézményének létesítéséről is szó volt, de végleges határozatot nem hozott egyik kérdésben sem a kongresszus, kivéve a nemzetközi kongresszus előkészítését.

A Csokonai szinház jelmezei a Hajdu-hetre

A Hajdu Hét rendezősége azt kérte a várostól, hogy adják át a Csokonai szinház ruhatárából azokat a kuruc egyenruhákat, melyek az Oskay brigadérosban használhatók. A város a kérést teljesíti és 12 kuruc egyenruhát adnak át Hajdubösziménynek. A ruhák kiadása elé azonban akadályok gördülnek, mert a szinház ruhatárát a társulat távozása után lezárták és ajtaját lepecsételték. A szinigazgató Horváth Árpád pedig elvitte a kulcsokat.

A város most levélben kéri meg Horváth Árpádot, hogy a ruhatár kulcsait adja vissza, kiveszik a 12 ruhát és azután ismét lepecsételik a ruhatárt. A kuruc ruhákra azért van szükség, mert kuruc lovasjeleneteket mutatnak be Hajdubösziménynben katonák résztvételével.

Ezeröles gazdátlan föld kerül árverésre Budapest határában

Budaörs közelében 23 éve gazdátlanul fekszik közel ezeröles, keserüvízforrásokkal teli birtok. Tulajdonosa, *Thomas Bruce nevü angol hajóskapitány több mint két értizede eltünt s azóta nem adott életjelt magáról.* A közel százezer pengő értékü birtoknak nem volt tulajdonosa, nem fizetett érte senki adót. *Posch József* telepőr lakott az ütött-kopott kerítéssel körülvett birtokon.

A pénzügyigazgatóság mielőtt az adótartozások fejében az árverést kitüzte volna, értesítette az esetről Nagy-Britannia és az USA követségét, de a külképviseletek nem tudtak semmit. Nem maradt hátra más, mint kiirni az árverést, mely pár nap mulva meg is lesz tartva, anélkül, hogy a hatóságok tudnák, valójában kit árvereznek el.

Jelentkezni kell az 1916. és 1917. évi születésüeknek

Az elsőfokú közigazgatási hatóság felhivja az 1916. évben született ifjakat, hogy f. évi augusztus hó 23-tól 25-ei az 1917. évben születtek pedig 26—28-a között Bethlen ucca 10. szám alatt 1—80 pengőig terjedő pénzbirság terhe alatti feltétlenül jelentkezzenek.

Debrecen: német gyarmat?

— Kritika a közönségről. —

Sokszor gondoltam már rá, egy-egy fontosabb társadalmi esemény, vagy kultúrünnep alkalmával, hogy a közönség magatartásáról sem ártana »kritikát« írni. Debrecen századokig volt történelmünk mostoha gyermeke, részben ma is az. Nem szokhatott hozzá, hogyan viselkedjék tömeges megmozdulás esetén. Az újabb évtizedekben mindenfelől idetódult középosztály életritmusa pedig annyira eltér a »benszülöttekétől«, hogy a kettő csak ritkán tud egybehangzani. Ezért annyira kiszámíthatatlan a debreceni közönség, hol indokolatlanul hideg, hol megtévesztően lelkes.

Mindezt azon a derüs szép estén éltem át megint, amellyel a Nyári Egyetem hallgatósága búcsúzott el Debrecentől. Nemzetek ünnepe —, ez volt az est címe, mert bolgár, francia, lengyel, német, osztrák hallgatók vonultak ott föl, hogy vidám s komoly számokkal szórakoztassák egymást s a több mint ezerfőnyi közönséget. Mindenki szereplő volt itt: nem utolsó sorban maga ez a népes magyar tömeg, amely a középosztályból verődött egybe. Kétszáz külföldi figyelte, mit és hogyan fogadunk a nemzetek versenyén.

Engem —, hogy rögtön áttérjek a közönség bírálatára —, már az a leplezetlen közöny is bántott, amely a rokon bolgár nép hegedűszámát fogadta. Még inkább idegesített az a hűvös tartózkodás, amellyel a franciák egy szép tréfás jelenetét hallgatták: a nyári egyetem egy enyhe paródiáját. Meglepetésem fokozódott mikor a német és osztrák diákok egyesült énekére tomboló tetszés riadt s végül virággal is teledobálták őket. A közöny és hűvösség ebben a lázas újongásban utólag kapott igazán sértő élt.

Hiszen lélektanilag érthető ami történt, egy olyan elaltatott öntudatú népnél, mint a magyar. Az átlag közönség csak azt a zenét élvezi igazán, amelyet már ismer. A német dalok egy részét pedig valószínűleg több mint a fele tudta a hallgatóságnak s a többiek is ezeknek a daloknak a szövegét értették meg legjobban. Művészileg is a legsikerültebb számok közé tartozott a német együttes. Mosolygó karmestere, szép fiatal leányénekesei is fokozták a sikert. Szóval, ami történt, több mint érthető: természetes. De meg mégsem bocsátható.

Húsz nemzet fiai ültek köztünk, franciák, angolok, amerikaiak, hollandok, svédek, rokon finnek, észtek, hogy csak néhányat említsek. S vajjon miféle érzéssel figyelték, hogy éppen Debrecenben ilyen kivételes erővel riad a németek elé a közönség öröme?

Századokig annyit tudott rólunk a világ — ha tudott valamit —, hogy Habsburg-gyarmat vagyunk. A Bach-korszakban egyetemünkre telepített s végleg idegyökerezett saját szája íze szerinti utódokat nevelt német tudósraj azután addig ismételte, hogy egész kultúránk bécsi importárú, míg a külföld is elhitte, sőt ami legnevetségesebb — vagy legszomorúbb — magunk is elhittük. Csodálkozunk-e, ha a tíz évig köztünk élt, magyarul is kitünően megtanult, jól tájékozott és jóhiszemű francia tudós, *Sauvageot* is német hatásúnak mondja szellemi életünket a minap megjelent könyvében? Hiszen mi magunk híreszteljük ezt léptennyomon!

Ha igaz volna ez, természetesen sem fagadnunk, sem szégyelnünk nem kellene. Lehetnénk érte hálásak, lehetnénk rá büszkék, hiszen a német kétségkivül egyik legnagyobb kultúrnépe Európának. Csakhogy nem igaz! A német és magyar észjárás annyira különbözik, hogy az szinte megfejthetetlen, különösen ha a sok beolvadásra s az állam és iskola ma sem szünő túlzott németesítésére gondolunk.

Egész középkori történelmünk: tiltakozás a német államgondolat: a hűbériség ellen. Még megrázóbb ez a tiltakozás az újkori német állammal, a Habsburg-birodalommal szemben. — Szellemi vezetőink, íróink kezdettől francia és olasz kapcsolatokat keresnek, németet alig. A reformáció német fajtáját a magyarság zöme azonnal eldobja Kálvinért s az unitárizmusért. Legnagyobb költőinkben elenyésző a német hatás. Falusi népünk, mint Bartók és Kodály kimutatta, egyetlen német dallamot sem vett át előzetes alakítás s szláv közvetítés nélkül. S hogy a német észjárás diákjainknak is idegenebb, mint a latin, francia, angol vagy olasz, arról nyelvtanáraink tudnának regélni.

Debrecenben 1937-ben akkor sem illenék a túlzott német rajongás, ha tanítványi hála fűzne hozzájuk. Hát még így, mikor jogtalanul, oktalanul hiszik, hogy német szellemi lerakat vagyunk!

Húsz nép fiai jártak szerte városunkban. Falon, kerítésen, aszfalton mindenütt egy idegen állam jelvényét látták, inasgyerekek rótta ügyetlen horogkereszteket, mint a »mély réteg« önérzetünket megcsúfoló német imádatának jelét.

S ha ezt még hecc-eltévelyedésnek ítélte is az idegen diák, befejezésül végigült egy estét, ahol középosztályunk jóvoltából az összes külföldiek közül a németeknek jutott legkitünőbb siker. Ha még aztán az idegen diák tudta, — amit biztosan tudomására hoztak, — hogy a »*legmagyarabb városban*« élt itt három hetet, okvetlenül gondolkozóba kellett esnie. A hivatalos politika nem mindig fejezi ki egy nép akaratát. De ahol az inasgyerek rajzai s a méltóságos tenyerek tapsai ennyire összeillenek, nem mélyülhet-e bizonysággá a külföldiben az a tapasztalat, hogy egész Magyarország német szellemi gyarmat.

Juhász Géza.

A városi alkalmazottak tiltakoznak a drágább fa ellen

Közgyülés dönt az alkalmazottak kérelme felett

A városi alkalmazottaktól a számvevőség a városi faraktárból vásárolt fa árát a legutóbb megállapított emelt áron akarja bevenni, fizetésükből levonni. Ez ellen tiltakoznak a városi alkalmazottak és arra hivatkoznak, hogy *ők még 1936 december végén megjelöltek, hogy mennyi fát vesznek igénybe* a városi faraktárból és annak árát január elsejétől már havonta vonják is a fizetésükből. *Ők az 1936 decemberi fát vásárolták meg és annak kifizetését teljesítik a havi részletekkel*, tehát nem lehet részükre a magasabb fa árát számítani.

A keddi polgármesteri értekezleten dr *Orosz István* előterjesztette az alkalmazottak kérését, ismertette a számvevőség álláspontját is, amely szerint azt az árat kell megfizetni, amikor a fát tényleg átveszik a városi faraktárból, nem pedig a fa megvásárlásának idején érvényes árat.

Zöld József h. polgármester kijelentette, hogy *azonositja magát a városi alkalmazottak kérésével, mert azt az árat kell fizetni, amikor a fát megvették és annak az árnak törlesztését megkezdték.* Az nem érintheti az alkalmzaottakat, hogy időközben felemelték a fa árát. *A fát ők megvásárolták és nem érinti őket a későbbi áremelés, mert már az övék volt a fa.*

Az értekezleten jelentették azt is, hogy a számvevőség azoknak, akik áremelés előtt vitték el a faraktárból a fát, a régi áron vonja le a tartozást, de akik később vitték el a megvásárolt fát, azoknak már a felemelt árat számítják fel.

Az értekezleten az a vélemény alakult ki, hogy *igaza van Zöld József h. polgármesternek, nem lehet a későbbi áremelést beszámitani azoknál, akik áremelés előtt vették meg a fát és annak árát részletekben törlesztik.* A kérés teljesítését polgármesteri hatáskörben elintézni nem lehetett, mert a közgyűlésnek kell dönteni az ügyben és egy régebbi határozatot szükséges megváltoztatni.

A kijelölt lakásokat nem fogadták el a hajléktalanok

Tervek a hajléktalanok megfelelő elhelyezésére

Kedden délelőtt a polgármesteri értekezleten bejelentette dr. Kupinszky Sándor tanácsnok, hogy a hajléktalan családok ügyében tettek sikeres intézkedéseket lakások kibérelésével, de vonakodnak elfoglalni a kijelölt lakóhelyet. A Balaton uccán béreltek ki részükre öt méteres szobákat és úgy tervezték, hogy minden szobában egy-egy család helyezkedik el. A lakást nem foglalták el még a hajléktalanok, mert az egyik azt mondja, hogy messze van és nem megy oda lakni, a másik pedig azzal érvel, hogy nem hajlandó együtt lakni más családokkal. Elhelyezni az utóbbi napokban csupán egy családot tudtak. Az öt gyermekes család már beköltözött a bérelt lakásba.

Szóbakerült a volt Killer-féle butorgyár telepén való elhelyezésük kérdése is, de nem megfelelő megoldás, mert az épületek rozogák és az ott lakó családok is 90 százalékban adósok régóta házbérükkel a tulajdonosnak és ha kiteszik őket a gyártelepről, hogy helyet adjanak a hajléktalanoknak, ők lesznek hajléktalanok és gondoskodni kell elhelyezésükről, mert lakbért fizetni nem tudnak.

Felvetették azt a gondolatot, hogy a város igénybe veszi a Patkógyár nagy telepét és ott elhelyezhetők lennének a hajléktalanok és újabb családokat is lehetne ott elszállásolni. Megszemlélték azonban a gyártelepet és megállapították, hogy nem megfelelő az épület, mert ablakait beverték már régen és teteje is rossz állapotban van. A rendbehozása az épületnek sok költségbe kerülne.

Költségvetést készítenek most arról, hogy a lebontott régi laktanyák anyagából — ami még meg van — építenek egy barakot, téglafalakkal és ott helyeznék el a hajléktalanokat, míg jobb megoldás nem kínálkozik. A fekete barakban lévő üres helyiségekbe nem lehet őket telepíteni, mert azokra a helyiségkre a téli inségakció során lesz szükség. A hajléktalanok ügye tehát még most sem érkezett el a befejezéshez. Valószínű, hogy a város radikális uton fogja elhelyezni a hajléktalan családokat és nem fogja figyelembe venni lakásválogatási igényeiket.

x A nagyerdei fürdőben százados tölgyfák árnyékában gyógyvizben fürödhet.

80 éves Miklóssy István a hajdudorogi görög katolikus püspök

Miklóssy István, a hajdudorogi görög szertartású római katolikus egyházmegye püspöke vasárnap töltötte be életének 80. esztendejét. A főpásztor teljes visszavonultságban ülte meg a ritka évfordulót, mindazonáltal alkalmat találtak arra papjai és hívei, hogy meleg szeretettel és tisztelettel üdvözöljék. Az ünneplésben résztvett a római katolikus egyház több vezetője is.

Közel negyedszázad óta áll egyházmegyéje élén Miklóssy püspök. Ez idő alatt jelentős és gazdag munkásságot fejtett ki. A magyarság megerősítését szolgálta minden tettével. Ezért vonta magára ellenségeink bosszuját is, amely 1914-ben az emlékezetes debreceni bombamerényletben megdöbbentő módon nyilvánult meg. Ez a merénylet három halálos áldozatot követelt, tulajdonképpen Miklóssy püspöknek szólt, azonban a püspököt a Gondviselés megmentette a haláltól.

A nagykiterjedésü hajdudorogi görög katolikus egyházmegyének jelentékeny része idegen impérium ala került a háború után. Román megszállás alatt megint csak üldözésben volt része a püspöknek. Kétszer is internálták a megszálló románok és olyan intézkedésekre akarták birni, melyekre a püspök nem volt hajlandó. Keményen kitartott az üldözés ellenére is és változatlan buzgalommal végezte nemzeti missziós munkáját.

Miklóssy püspök tudvalevőleg az 1914. évi bombamerénylet után Nyiregyházára tette át székhelyét és azóta onnan irányítja egyházmegyéje ügyeit.

A zsidó hitközség panasza a hortobagyi hidi vásár napjának megallapitasa ellen

A hortobágyi hidivásár napját szeptember 7-ben állapította meg a város és így is hirdették. A vásárnak szeptember 7-én való megtartását sérelmesnek találta a zsidó hitközség, mert arra a napra esik a zsidó újév ünnepe. Kérték a várost, hogy tekintve a nagy zsidó ünnepet, helyezze más napra a vásárt, hogy a zsidó kereskedők, ügynökök is részt vehessenek azon. A keddi polgármesteri értekezleten tárgyalták a kérelmet és úgy határozták, hogy a város nem változtathatja meg a hidi vásár dátumát, mert azt a miniszter rendelte el, olyan módon, hogy a megtartás napjául mindig a szeptember 11. előtti keddi napot jelölte meg. A hitközségnek tehát a miniszternél kellett volna kérni a vásár új határnapjának megállapítását.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Sipos László fm. fia László. Grósz Miklós mg. tisztviselő fia Tamás. Petrucz József kocsis lánya Irén. Szappanos István npsz. leánya Mária. Szalóki Antal fm. leánya Margit. Balogh Andor zenész fia Andor. Vojniczky Lajos kocsis fia Lajos.

Halálozások: Bagi Lajos ág. h. ev. 63 éves, Apafi u. 67. Özv. Novák Alajosné ref. 76 éves, Károly Ferenc József ut 22. Sőrés Imre ref. 4 hónapos, Fülöp u. 3. Lakatos Sándor g. kat. 12 éves, Bköny Ujsor.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata

Aug. 22-én reggel 8 órától aug. 29-én reggel 8 óráig: »Nap« gyógyszertár, Piac ucca 1. »Muraközy« gyógyszertár, Piac u. 72. »Aranyegyszarvú« gyógyszertár, Kossuth ucca 8. »Arany János« gyógyszertár, Csapó ucca 66. »Mátyás király« gyógyszertár, Nyilastelep, Vámospércsi út 16.

Baltazár Dezső

Gyorsan telnek napjaink, akár mennyire ide vagyunk kötve a földi lét öröméhez, vagy bánatához. Egy éve hogy kidőlt a nagy ember, s azóta mennyi minden történt. Vannak, akik még most is siratják. Vannak, akik levetik gyászuk ruháját, mégis gyászolni fogják. Vannak, akik érezték nagyságát s meghúzódtak. Vannak, akik most állanak elő, hogy szellemét is kiirtsák az »irányt« megváltoztassák. A gyászunkban nagy ez a szomorúság! De nem viszi el az idő tőlünk az ő földi egyéniségét, csak teste porlik egyszerű fejfa alatt. Lelki nagyságát nem kisebbithetik törpék egyéni útjuk pozos érvényesülésében, csak szürkék maradnak, bárhogy is emelgessék fejüket.

Baltazár Dezsőt századok sem feledtetik el, új átalakulások, nemzedékek vésik nevét fel újra és ismét, mert ha valamikor megértőbb kor gyermekei ércbe öntik alakját, bizonyosan, mint igazi kálvinista prédikátort teszik maradandóvá, hogy az érc hideg anyaga beszéljen róla sugárzó melegséggel. Ha lesznek akik felismerik sirját, felidézik egykor daliás alakját. Lesznek, akiknek fülébe csendül az utolsó búcsúzás nagy a fájdalmas sóhajtás. Odahelyezik a nyárvégi virágok szines pompáját az egyszerű sírra, ahol a nagy harcok embere testszerint alussza örök álmát.

A nagy püspök halála évfordulóján telike nagysága bontakozik ki annál jobban, minél inkább gyógyitja az idő szivünk fájdalmát. Ennek a léleknek a nagysága, szellemének örökéseit bátoritani fogja, ha test szerint nincs is közöttünk. Ne felejtsük biztató és szeretetteljes szavát. A nagy püspök emlékét kövek hirdetik, hogy beszéljenek ma a hálás szivek is, akinek nemcsak kenyeret adott, de lelkiismereti szabadságot az igazság szolgálatára.

Síposs Imre.

Második szobrot

állitják a magyar kisgazdának ebben az országban. Első volt Nagyatádi Szabó István, akinek egy nemzet szine előtt állitották oda a legilletékesebb helyre ércbeöntött alakját. És most Nagykőrösön másik kisgazdának emel maradandó emléket a hála és kegyelet.

Nem lehet szó nélkül elmenni az ilyen szivből szakadt megnyilatkozás előtt, hiszen eddig megszoktatták velünk, hogy az emlék, emlékezés csak a biborban születetteknek jár ki, szobor csak annak nagyságát hirdetheti, aki az úgynevezett történelmi osztályhoz tartozott életében.

Vagy legjobb esetben annak, aki a szellemi kiváltságosak legmagasabb osztályába harcolta fel magát.

És most a magyar paraszt szobra második példányban is ércben hirdeti, hogy ennek az országnak a népe elsősorban kisbirtokos, a nincstelen népi rétegek vállán nyugszik.

Megnyugtató szép és felemelő látvány ez a két magyar paraszt szobor, ahol nemcsak a mellékalakok díszéül állanak ott, de főalak éppen példaadó elhivatással, mint Arany, Petőfi szobra

(sz. r. i.)

— **Balla Bertalan névnapja.** Dr. Balla Bertalant, a város adóügyi tanácsnokát névnapja alkalmából a jóbarátok, ismerősök egész serege kereste fel és halmozta el jókivánságokkal.

— **Előléptetés.** A kormányzó Lusztbaum Béla volt 39-es tartalékos főhadnagyot soronkivül tartalékos századossá léptette elő. — Lusztbaum Béla ismert debreceni fakereskedő, a világháboruban a 39. gy. e. kötelékében 38 hónapot töltött a tüzvonalban és kilenc hadikitüntetésben részesült vitézi magatartásáért.

— **A városi tüzoltószerek karbantartása.** Jelentették a város polgármesterének, hogy a debreceni tüzoltóság felszerelésének karbantartására 600 pengőre van szükség. — A pénzt kiutalták a parancsnok részére.

x **Szeptember elsején** kézimunka üzletemet a Gambrinus passageból Szent Anna ucca 6. szám alá helyezem. Kerékgyártó.

— **A ref. Templomegyesület Baltazár püspök sirjánál.** Baltazár Dezső püspök halálának mai évfordulója alkalmával a Kálvinisták Templomegyesületének tagjai testületileg keresik fel a püspök sirját a Köztemetőben és virágot helyeznek el. Ugyanekkor a Templomegyesület cserkészcsapatai is kivonulnak, azonkivül a ref. tanitóegyesület küldöttsége is megjelenik a püspök sirjánál. A Hév. megerősitett járatokat indit már délután négy órától a Csapó ucca sarkától a Köztemetőbe. — Mint értesülünk, a debreceni **ref. templomok harangjait délután öt órakor megszólaltatják és a harangok tiz percig fognak szólni.**

— **Jimmy Walker új állása.** Ötévi szünet után Jimmy Walker New-York, hajdan oly népszerű polgármesterét régi helyén a közlekedési bizottság egyik alügyészének kinevezték, havi ezer dollár fizetéssel. Ha 30 napot tölt hivatalában, már igényt tarthat élete végéig évi 15 ezer dollár nyugdijra, melyhez eddig nem volt joga.

x **VIDÉKRE ÉS HELYBEN 4 és 6 személyes modern kocsival, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37: Nádas.**

x **Buzás (Hiller) Géza** könyv- és papirkereskedése **megnyilt** Szent Anna ucca 6. sz. alatt.

— **Csiangkajsekről kiderítették a japán lapok, hogy japán származásu.** A japán lapok szerint Csiangkajsek, Kina mindenható ura japán származású, nagyatyja japán kalóz volt, aki hajótörés után telepedett le Kinában. Unokájából azután a kinai ellenállás megszervezője lett, éppen Japánnal szemben.

— **Elutasította a miniszter az órások és ékszerészek kérelmét.** A debreceni órások és ékszerészek részéről azt kérték, hogy ünnepek másodnapjára rendeljék el a kötelező zárvatartást. A miniszter válasza most érkezett le a városhoz, melyben közli, hogy az üzletek zárvatartása kérdésében nem dönt, intézzék el a debreceni órások és ékszerészek maguk, hogy az ünnepek másodnapján nyitva tartják-e üzleteiket, vagy pedig bezárják. A kötelező zárvatartást nem rendeli el.

— **Élelmiszervizsgálatokért 14 ezer 500 pengőt számitottak fel a városnak.** A szokásos élelmiszervizsgálatok és a tejtermékek vizsgálata során a vegyvizsgálótól kért vélemények fejében az elvégzett vizsgálatokért az intézet a várostól 14.500 pengőt kért. A számvevőség azt javasolja, hogy a város csak 3446 pengőt fizessen ki, mert szerinte csak annyi jár a vizsgálatokért.

— **Sokan nem fizették a kutyaadót.** Dr. Balla Bertalan jelentette, hogy az adóhivatali kimutatások szerint 3051 pengő kutyaadó behajthatatlan. Ez az összeg több éven át gyült össze és mivel semmi módon nem lehet beszedni kérte, hogy töröljék az összeget. Zöld József h-polgármester engedélyezte a törlést.

— **A Világitási Vállalat Dalárdájának vigalmi adója.** A várostól azt kérte a Világitási Vállalat Dalárdája, hogy a vigalmi adót átalányban fizethessék. A kérelemhez azonban nem csatolták az előző évi jövedelmi kimutatást, melynek alapján az átalányt megadni tudták volna. Igy tehát a kérést nem teljesitették és felhivták a dalárda vezetőségét, hogy megfelelő kimutatást adjanak a városhoz, melynek alapján az átalányt megszabni lehessen.

x TANKÖNYVEKET használtat, összes iskolákba elad-vesz, cserél Kultura antikvárium, Szent Anna 3.

— **Ciánoztatni kell a szegényházat.** Jelentették a város vezetőségének, hogy a városi szegényházban a férgek távoltartása miatt szükséges volt a ciánoztatás. Az egész épületet ciánoztatni kell s ennek költségére —, mivel a fedezet meg van, kiutalt a polgármester 560 pengőt.

A Magyarság könyvosztályában,
Budapesten, Eskü ut 6. szám alatt,

mindenféle könyv megrendelhető. Tizenöt pengőn felüli vásárlásnál havi 5 pengős részletfizetési kedvezményt nyujtunk.

Szépirodalmi, technikai, tudományos, ismeretterjesztő művek, szótárak, nyelvtanok, nyelvkönyvek, ifjúsági és meséskönyvek, útleirások, jogi könyvek, népszerüen megirt orvosi könyvek, filozófiai munkák, gazdasági szakkönyvek, kertészeti művek, állatokról irt könyvek, detektivregények, szakácskönyvek, társadalompolitikai tanulmányok, genealogiai művek, történelmi munkák, életregények, földrajzi munkák, verseskönyvek, imakönyvek, keresztrejtvénylexikon és keresztrejtvénykönyvek, lexikonok, kották, a magyar nóta zongoraiskolája, nótaszerzési szakkönyv, magyar—német—angol—francia—olasz nyelvü ismertető munkák Magyarországról és Budapestről, térképek, autószakkönyvek stb., stb.

Magyar irók magyar regényei.

Külföldi irók magyarra fordított regényei és egyéb művei.

Külföldi irók bármely könyve eredeti nyelven.

Forduljon bizalommal a Magyarság könyvosztályához levélben, minden kérdésre készséggel küldünk felvilágositást. Amely idegen könyv Budapesten nem kapható, azt meghozatjuk a külföldi kiadótól.

A könyvek ára bélyegben is beküldhető. Nyomtatványként csak a rendelő külön kivánságára küldünk könyvet, egyébként csomagban szállitunk s a postaköltség a vevőt terheli. — A Magyarságban állandóan hirdetjük a legkülönbözőbb könyveket, de azokat is megszerezzük, amelyek a hirdetésekben nem fordulnak elő.

— **Sok gyomorbajos ember** nagy megkönyebülést ér el, ha félórával étkezés előtt három-négy evőkanálnyi természetes **„Ferenc József"** keserüvizet vesz be. Az orvosok ajánlják.

— **Már készitik az inséges gyermekeknek a ruhát, cipőt.** Debrecen a társadalmi segélyakció pénzéből 500 pengőt már előre adott a Mansz szövődéje részére, hogy már most hozzá kezdjenek a ruhácskák és cipők készitésére, melyeket a tél folyamán adnak át az arra rászoruló szegény családok gyermekei részére.

— **Epitkezési anyagot loptak.** Halmi Gyuláné, Árpád téri lakos panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Kaczagány uccán épülő házától deszkaanyagot lopott. A rendőrség megindította a nyomozást.

x **Jakabovits Henrik** szénkereskedését Piac ucca 47. alól Széchenyi ucca 22. szám alá (volt Áron Manó ház) helyezte át.

— **Nyugbér.** Borbély Károly világitási vállalati alkalmazott, aki 20 éven át dolgozott a vállalatnál, nyugdijba ment, munkaképtelen. A város megállapított részére havonta 32 pengő 86 fillér nyugbért.

— **Ellopták tárcáját fontos iratokkal.** Tarr István Késes utca 90. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az Acél uccán, — mialatt aludt a gyepen — kilopta zsebéből a pénztárcáját, pár pengővel s fontos okmányokkal. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— **Álkulcsos betörés a Kápolnás utcai elemi iskolában.** Vakmerő módon elkövetett álkulcsos betörés történt hétfőről keddre virradó éjszaka a Kápolnás utcai izr. elemi iskolában. A tettesek az iskola kapuját álkulccsal felnyitották, majd az irodahelyiség ajtaját feszitővassal feltörve a szekrényeket feldulták, az iróasztal fiókját feltörték s az iratokat szétdobálták. A tettesek pénzt kerestek s el is vittek egy perselyt, melyben zidőszerint nem lehet megállapitani, hogy milyen összeg, valószinüség szerint ötven pengő körüli apró pénz volt. A betörést a reggeli órákban fedezték fel s értesitették az őrszemes rendőrt, aki jelentést tett a központi ügyeletre. A rendőrség megindította a nyomozást az álkulcsos betörés ügyében s mivel a helyszinen több ujjnyomat maradt, a tettesek rövid időn belül kézrekerülnek.

— **Prédikáció közben sujtotta agyon a villám a zilahi református papot.** Vasárnap nagy vihar dühöngött Zilahon. Egy villám becsapott a zsufolásig megtelt ref. templomba és prédikálása közben agyonsujtotta Váncza János lelkészt a szószéken, valamint a harangozó kisfiát, aki a szószék mellett ült. Több hivő elájult, a tolongásban sokan sérülést szenvedtek.

— **A veszett kutya halálramarcangolt egy öreg embert.** Az ausztriai Petzolsdorfban egy veszett farkaskutya szétmarcangolta Rosmann János 80 éves nyugdijas köztisztviselőt. Rosmann egy barátját ment meglátogatni s annak kertjében támadt rá a kutya. Földre teperte, karjáról csontig lehasitotta a hust és nyakába harapott. Az öreg embert haldokolva szállitották kórházba.

— **Lopják a gyümölcsöt.** Özvegy Kárpáthy Józsefné, MÁV Kolónia lakos feljelentést tett ismeretlen tolvaj ellen, aki állandóan dézsmálja Ligeti tér 21 szám alatt levő szőlőskertjének termését s már több mázsa szőlőt vitt el. — Ugyancsak gyümölcslopás miatt tett panaszt Szilágyi Ferenc MÁV alkalmazott, akinek Torma István uccai kertjéből nagymennyiségü dinnyét loptak el.

— **A forró égöv betegségeinél,** különösen napszúrásnál, bélhurutnál és vérhasnál, valamint olyan gyomor- és májbajoknál, amelyek malária kíséretében lépnek fel, a természetes **„Ferenc József"** keserűvíz szerfelett értékes hatást fejt ki. Az orvosok ajánlják.

— **Dirsztay báró és a milliomos leány romantikus házassága.** Dirsztay Antal báró és a milliomos Benn Patricia Clara polgári esküvője pénteken lett volna. A násznép már egybe is gyült a paddingtoni anyakönyvi hivatalban, de a menyasszonytól értesítés érkezett, hogy az esküvő elmarad. Huszonnégy órával később mégis megtörtént az esketés. A menyasszony édes atyja akarata ellenére házasodott, miután azonban nagykorú, atyja nem tehetett semmit az esküvő megtartása ellen.

— **Az idén hetvenmillióval több adó folyt be, mint amennyit a pénzügyminiszter előirányzott.** Az mult költségvetési év pénzügyi eredményeiről elkészültek a végleges költségvetések. Az előirányzot bevételekkel szemben a tényleges bevételek lényegesen nagyobbak voltak és főleg az adóforrások adtak sokkal több pénzt a kincstár kezébe, mint amennyire számitottak. Az összeállitások szerint közel hetvenmillióval több adó folyt be a lezárt költségvetési esztendőben, mint amennyit a pénzügyminiszter előirányzott.

— **Lejátszották a tiszaparti gyilkosságot.** Hirt adtunk arról, hogy Ujkécske határában megölte, lefejezte Csősz Józsefet Balla Antal napszámos és a megölt kisgazda fejét beledobta a Tiszába. A csendőrök Balla Antalt helyszini szemlére vitték a Tisza partjára, ahol Balla lejátszotta a szörnyü gyilkosságot. Balla egy községi rendőrön mutatta be, hogyan ölte meg áldozatát és hogyan dobta a Tisza vizébe. A gyilkos igen cinikusan viselkedett a helyszini szemlén és mindent beismert töredelmesen.

— **Autó és kerékpár karambolja a Piac uccán.** Sulyasabb kimenetelü karambol történt tegnap este a Piac ucca 64. szám előtt. Horváth Ilona fodrásztanulólány, Fogarasi ucca 3. szám alatti lakos kerékpárján haladt az uttesten. Hirtelen vigyázatlanul átkanyarodott a másik oldalra, ahol nekihajtott egy szabályos sebességgel hajtó autónak. Az autóban ülő hölyg nyomban fékezett, azonban már nem tudta megakadályozni a karambolt. A sárhányó elütötte a gépet s az erős ütés következtében Horváth Ilona hatalmas ivben kizuhant az uttestre. Nyomban értesitették a mentőket, akik megállapitották, hogy a fiatal lány jobb vállán kulcsesonttörést szenvedett. A karambol ügyében megindult a vizsgálat. Az már eddig is megállapitható a tanuk vallomásából, hogy az aut óvezetőjét nem terheli felelősség.

— **Az osztálysorsjáték huzásának eredményei.** A 38. m. kir. Osztálysorsjáték 5. osztályu főhuzása kedden vette kezdetét. A főbb eredmények a következők: 50.000 pengőt nyert: 37994. 20.000 pengőt nyert: 68177. 10 000 pengőt nyertek 24732 43645 69182. 5000 pengőt nyertek: 40972 72687. 4000 pengőt nyert: 63851. 3000 pengőt nyert: 78981. 2000 pengőt nyertek: 9084 53605. 1000 pengőt nyertek: 4413 13310 18621 39470 40416 52452 61956 68545. 800 pengőt nyertek: 13135 13770 24915 29296 43946 57728 65679 66096. 600 pengőt nyertek: 15239 19690 22240 23578 27638 43180 46516 55816 57584 69400 72398 73958 75509 76246 84596 84872. 500 pengős nyeremények: 15974 30210 36195 37270 50461 50504 55926 70122 78917 78892 84035.

Az olaszok Addis Abeba közelében nagyarányú katonai tábort létesitettek, melyekben a kiképzésre kerülő benszülött ujoncokat helyezik el. Képünk a tábor egy részét ábrázolja.

A Csokonai szinház uj társulatának egyik tagját életveszélyes baleset érte

Horváth Árpád igazgató pár hete szerződtette le a Csokonai-szinház uj szezonjának társulatába *Székely András*t, egy előkelő budapesti müépitész fiát, aki nemrégen végezte el az akadémiát. Székely András Balatonföldváron nyaralt s a tegnap esti órákban egy külföldi társaságnak, melynek tagjai még nem tudtak tájékozódni a magyar fürdőhelyen, előzékenyen felajánlotta, hogy autójukat a garázsba vezeti. Utközben, eddig még ki nem derített okokból, árokba szaladt a kocsival, mely felfordult. A fiatal színész életveszélyesen megsebesült fején és nyelvét keresztben átharapta. Súlyos állapotban vitték a székesfehérvári kórházba.

Trockij unokaöccsét is letartóztatták

A szovjet »tisztogatás« egyre nagyobb méreteket ölt. A napokban a leningrádi Putilov müveknél, a legnagyobb orosz fegyvergyárban hajtottak végre tömeges letartóztatásokat. A mult héten nyolc embert ítéltek halálra s végeztek ki. A most kivégzésre soron levő csoportban van *Bronstein mérnök, Trockij unokaöccse is*, aki a leningrádi tengerészeti hivatalban magas állást töltött be.

— **Debrecen város dija a kerékpárosok részére.** A Magyar Kerékpáros Szövetség szeptember 4—5—6—7-én nemzetközi kerékpárversenyt rendez Magyarország körül. A versenyzők szeptember 5-én 13 óra 30 perckor érkeznek Debrecenbe és az Angol Királynő előtt lesz a cél. Debrecenből az ideérkező versenyzők 6-án reggel hét órakor indulnak tovább. A szötség a verseny programját leküldte a városhoz és kérte, hogy a szokásos intézkedéseket a versenyzők érdekében tegyék meg. A rendőrséget is értesitik, hogy az utvonalat biztositsák a versenyzők részére a beérkezés idején és az induláskor. A város értékes ezüsttálat vásárolt a dijak sorába.

— **Az agrársajtó képviselői a Hortobágyon és Debrecenben.** Tegnap délelőtt a budapesti agrársajtó képviselői, mintegy tizenhatan vonaton a Hortobágyra érkeztek. A társaságot, amelyet dr Koncz Endre min. tanácsos vezetett, a város idegenforgalmi hivatala nevében Grassl Herbert fogadta. A vendégek megnézték a puszta nevezetességeit, majd délben a város diszebédet adott tiszteletükre a csárdában. Az ebéden számos felköszöntő hangzott el. Délután 3 órakor autóbuszon bejött a társaság Debrecenbe, ahol megnézték a város nevezetességeit, majd a délutáni gyorssal elutaztak Budapestre.

— **Ezer pengő a frontharcosoknak.** A debreceni frontharcos szövetségnek a keddi polgármesteri értekezleten kiutalták a szokásos 100 pengős városi segélyt.

— **Polgárleányt vesz feleségül az egyiptomi király.** Faruk, a fiatal egyiptomi király feleségül veszi Safizáne kisasszonyt, aki 16 éves és leánya az alexandriai fellebbviteli biróság egyik elnökének. A házasság a jövő évben lesz, amikor a szép leány betölti a 17. évét.

— **Három repülőgép indult az eltünt sarkrepülő felkutatására.** Levanszki orosz pilóta és öt társa az északi sarkvidéken eltünt. Most három orosz gép indult a felkutatására.

x **KÖTŐTANFOLYAMOT nyitok, mindenféle kötést tanitok, 4 heti tanfolyam 10 pengő, naponta délután 3—5 óráig. Tanfolyam kezdete szeptember 1-én. Jelentkezés özv. Posch Dezsőnénél, Rothermere u. 17.**

— **Sok kárt okoz a szőlőkben az esőzés.** A nagy országos esőzés károkat okoz a szőlőkben és az a veszély fenyeget, hogy *a termés jóval alatta marad a várt eredménynek*. A termés kevesebb lesz négymillió hektoliternél. A rothadás megindulása, szemek repedezése miatt korábban kell sok helyen szüretelni, hogy mentsék a szőlőt.

— **Hamis kétpengősök.** Csongrád környékét elárasztották ismeretlen tettesek hamis kétpengősökkel. A hamisitókat nem sikerült elfogni, sem a terjesztőket.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: **Sonja Henie-vel „Jéghercegnő".** Kisérőmüsor: **Munka artistái.** Előadások: 7—9 órakor.

Henry Ford 74 esztendős.

Házakat döntött össze, vasuti töltéseket mosott el a borsodi vihar

A hétfő délutáni borzalmas erejü felhőszakadás következtében számos esetben hivták ki a miskolci tüzoltókat és mentőket. A bánrévei és boldvavölgyi vonalon elakadt a vonat. A viz behatolt a miskolci Erzsébet kórház géptermébe épügy, mint az egyik ucca alsó részén lévő üzletekbe is. Sajókereszturon az ár valósággal elmosta a vásárt, a Sajó völgyében házakat döntött össze. Bánréve és Tornanádaska között teljesen szünetel a vasuti közlekedés, mert több helyen átszakadt a pályatest a sinek a levegőben lógnak.

Egy asszony megtámadta Blum Leót

Páris, augusztus 24. Blum h. miniszterelnök kedden délután la Bruyers uccába ment az elhunyt Izrael szenátor ravatalához. Amikor kilépett az épületből, egy Mayer nevü asszony elébe ugrott és szidalmazni kezdte. Az asszonyt elfogták és a rendőrkapitányságra vitték.

— *Őskultúra nyomaira bukkant Baranyában egy pécsváradi adófőtiszt.* Dombay János pécsváradi amatőr régész már ötödik éve eredményes archeológiai kutatásokat végez Baranyában. Fabinyi pénzügyminiszter ez évben is kéthavi rendkívüli szabadságot engedélyezett számára, hogy nyugodtan dolgozhassék. Ezen a nyáron 3—4 ezer éves zsugorított össírokat fedezett fel a zengővárkonyi Igaz-dülőben. Most 11 őskori sír feltárásán dolgozik. Szebényben, Kékesden, Püspökszenterzsébeten több mint száz avar sírt tárt fel. Római kori sírokat is talált.

— **Voronoff-mütétet hajtottak végre a „Naplopón".** A kisbéri állami ménes egyik igen kiváló ménje, a *Naplopó*, sok verseny győztes lova, nem teljesitette a ménesben azt a feladatot, melyet egy apaállattól elvárnak. Elhatározták, hogy a kiváló mént megfiatalitsák. Majommirigyeket ültettek a mén testébe. Az operáció sikerült, de a majommirigy nem tette meg a várt hatást, mert Naplopó — csak nalopó maradt.

x **A nagyerdei fürdőben a vetkőző épület terraszán napozhat külön női és külön férfi napozón.**

SPORT

Sporthiradó

A »Debreczen« sporthirszolgálata jelenti:

A Bocskai volt kapusa, Kósa, akit a Bocskai szabadlistára tett, a Kispesthez szerződött le. Szerepléséhez sok reményt fűz a Kispest.

A sorsolás érdekessége volt Pesten, hogy a két első helyezett, örök rivális, a Ferencváros—Hungária már az első fordulóban találkozott. Ugyanez történt Keleten is, ahol a bajnok és második helyezett, Villanygyár és DVSC már az első fordulóban összekerül. Ez lesz a Bocskai—Hungária előjátéka a stadionban. Jó kis csemege!... Nagy a készülődés mindkét táborban. Két héttel ezelőtt találkozott a két riválist a Rimanóczy Kupában és akkor 1:1 arányban döntetlen volt a mérkőzés. Most lehet folytatni és dönteni, ki a legény a csárdában. Tavaly ősszel a DVSC állította meg diadalútjában az akkor sokáig veretlen Villangyárt és 4:0-ra győzte le. Tavasszal — érdekes véletlen, szintén elsőnek kerültek össze egymással — a Villanygyár nyert a stadionban 2:1-re. Majd elválik, mi lesz most...

A DVSC erősít, leigazolta azt a Papp Istvánt, aki a Textilből a Bocskaiba ment s most visszaamatőrizáltatta magát. De kétes, tud-e játszani vasárnap. A DVSE meg valószínűleg gyengül, mert Pocsai, a kitűnő centerhalf fegyelmi elé kerül ma, szerdán, ugyanis Szent István-napján a Rimanóczy Kupán kiállították a DKASE elleni mérkőzésen és a játékvezetői jelentés súlyos ellene s könnyen letiltásban részesülhet.

Markos Imrével Ujpest tárgyal komoly formában. Ő lenne a jobbszélső, Kocsis átmenne balszélre. Majd még találkozik Ujpesten a Markos—Vince-szárny. Markost az egyik vállalati csapat is hívja...

Bravurosan mutatkozott be Vágó és új egyesülete is. Vágó csapata, a Valanciennes, most került fel a II. osztályból az I. osztályba és az első bajnoki mérkőzésen 0:0 arányú igen értékes döntetlent ért el a Sochaux ellen, amely pedig az élesoportban van s a Bocskaival döntetlenül játszott. Vágó remek volt.

Kikapott Móré csapata az első fordulóban gyenge csapattól.

Nyíregyházán az NyKISE a Szegedi Vasutassal 0:0 arányban döntetlenül játszott, a NyTVE—NyVSC barátságos mérkőzés eredménye 3:3.

A második fordulóban a következő mérkőzések lesznek: Debrecenben: Bocskai—Hungária, Szegeden: Szeged—Győri ETO, Pesten: Ferencváros—Nemzeti, Ujpest—Kispest, Budai 11—Törekvés, Szürketaxi—Phöbus és esetleg Elektromos—Budafok.

Keleten vasárnap lesz az első forduló az amatőröknél. Debrecenben: DVSC—Villanygyár, valószínűleg későbbre marad a DKASE—DEAC, mivel a DEAC-ból Magyar Párisban van a főiskolai bajnokságban. Nyíregyházán: NyTVE—Karcagi MOVE, NyKISE—BUSE, Nyírbátorban: Báthori SE—Textil. Püspökladányban: P. MÁV—MVTE. Mátészalkán: MTK—NyVSC.

A II. osztály is indul és kezd. Debrecenben: Klinika—Derecskei MOVE, DVSC II.—BUSE II., Balmazujvároson: BSC—DVSE II., Berettyóújfaluban: B. Turul—DMTE.

Nagy tenniszverseny lesz Nyíregyházán szeptember 10—11-én a Szabolcsi Hét kapcsán. A NyLTC és a NyTVE rendezi közösen a versenyt Szaboles bajnokságáért.

A DEAC ma délután kétkapus edzést tart, utána pedig a klubházban szakosztályi ülést.

ORSZÁGOS VIDÉKI ATLETIKAI MÉRKŐZÉS DEBRECENBEN

Szeptember 4-én és 5-én Debrecenben a legjobb vidéki atléták adnak egymásnak találkozót. A mérkőzés színhelye először Szegedre volt kitűzve, de most már biztos, hogy Debrecenben lesz a párviadal.

PALOTÁS MEGGYÓGYULT

A tegnapi edzési nap örvendetes eseménye: meggyógyult Palotás és vasárnap a Hungária ellen biztosan játszik. A tegnapi edzésen mindenki résztvett, csak Kertes és Lukács hiányzott. Ők szombaton vonulnak be. A Bocskai egyébként jobbszélsőt keres.

A DEAC labdarugó szakosztálya f. hó 25-én, szerdán délután szakosztályi ülést tart a sporttelepi klubházban. A tagoktól pontos megjelenést kér az Elnökség. (o)

Felhivás. A Villanygyár II. és ifjusági csapatai szerdán délután tartják tréningjüket a DTE pályán. Intéző.

HIRDETMÉNY

Alulírott csődtömeggondnok közhírré teszem, hogy vagyonbukott textilkereskedő árukészletét a debreceni kir. törvényszék Cs. 4861—1937. 4. sorszámú végzése értelmében 1937. évi augusztus hó 26. napjától kezdve a Ferenc József út 63. szám alatt kiárusítom. Kiárusításra kerülnek különböző szövet, bélésáruk, gombok stb.

Debrecen, 1937. évi augusztus hó 24. napján.

Dr Szutor Béla Tivadar
ügyvéd.
csődtömeggondnok.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

Buza: tiszavidéki 77 kg-os 19.85—20.25, 78 kg-os 20.15—20.55, 79 kg-os 20.40—20.75, 80 kg-os 20.55—20.85, felsőtiszai, fejérmegyei 77 kg-os 19.75—20.20, 78 kg-os 20.15—20.45, 79 kg-os 20.40—20.65,, 80 kgos 20.50—20.80.

Rozs: pestvidéki 19.35—19.55, más származásu 19.35—19.55.

Takarmányárpa: elsőrendü 16.50 17.00, középminőségü 15.75—16.25.

Sörárpa: prima 19.50—20.00, sörárpa 18.50—19.25.

Zab: elsőrendü 17.30—17.40, középminőségü 17.15—17.35.

Tengeri: tiszántuli 11.90—12.00, egyéb áll. 11.90—12.00.

Korpa: 11.45—11.55. 8-as liszt: 14.20—14.50.

—=—

LÓ- ÉS SZARVASMARHA-VÁSÁR

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 175 drb lovat, elkelt 52 drb. Szarvasmarhát felhajtottak 575 drbot, elkelt 317 drb. Árak: jó minőségü vágómarha 56—68 f, közepes minőségü marha 42—56 f, silány 36—42 f, borju 70—98 f, növendékmarha 50—60 f, fejőstehén darabonkint 250—520 P. Lóárak: vágóló 100—150 P, silány igásló 90—200 P, közepes igásló 200—350 P, jó igásló 400—500 P, kocsiló 500 P és azon felül. Irányzat változatlan.

x Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „Hajduint" használjon, hatása biztos, íze kellemes. — Ajánlják orvosok, betegek. Kézül: Sztankay gyógyszertár, Debrecen.

Gyöngyvér

REGÉNY

Irta: Székelyné Beszler Anna

(43. folytatás.)

Ment Dobok előre a csillagok útján. Piros vére átszivárgott fehér ingén. Már áthaladt a hófedte hegyeken, ahol a lábanyoma nem vágott bele a hóba. Suhant egyre feljebb, mint a szárnyas madár, de rebbenése nem hallattszott a levegőben. Néha meg-megállt, visszanézett. Nehéz volt elhagynia azt a helyet, ahonnan két sötét, ragyogó csillag világít idáig: Gyöngyvér sugaras szeme.

Nem látja soha, soha többé. Ő már a halál útját járja, Gyöngyvér meg az élet jegyese. Nem találkozhatik össze az útjuk. Megkeményíti a szívét és tovább ballag. Most látja, hogy már nem a hegyek ormán lépeget, hanem a csillagok útján. Parányi szikra már az a két sötét leányszem. Ahogy megy, mendegél, egy ember jön ve le szemben. Szűr van a vállán, nagy botot tart a kezében. Dobóknak eszébe jut az öreg Gál meséje a Tüzkirályról. Mégsem igen lehetett az mese, mert hiszen itt van a vén juhász és mögötte lohol a kutyája is.

— Na, ha már igy van a dolog, mégis csak elmegy abba a Tüzországba. Megnézem a mese végét. Mi lett hát a szerelmesekkel? Elégtek, ahogy én elégtem, vagy megfagytak, ahogy az én szívemet megfagyasztotta a halál?

Az öregember nem várja, hogy Dobok köszöntse, megszólal tisztességgel:

— Hozott az Isten Dobok úr! Hamar visszafelé igyekezel. Még nem régiben gyujtotta meg az Öregisten az életed világosságát.

— Elaludott a fáklya öregapám. Dehát igy kell annak lenni. Előbb ég, azután elalszik. Mindegy az, hogy előbb, vagy utóbb.

— Hová igyekszel? Mégy ugy-e Hadurhoz beszámolóra? Ugy mondják errefelé, hogy nagy vitéz voltál. Soha nem vétett a kardod és nem hibázott a nyilad.

— Dehogynem, — mosolyodott el Dobok. — Kétszer is hibázott. Egyszer, amikor Gyöngyvér legyőzött a nyilversenyben, másodszor meg mikor én győzettem le magam a bátyjával. De azért én még nem szándékozom az Isten elébe. Másfelé megyek. A Jégországba. Ismered ugy-e öreg juhász a Tüzkirály fiát?

— Ismerem.

— A Jégkirályleányról is halottál? Nem tudod, elhozta már Jégországból a Tüzkirály a mátkáját?

— Hát azt bizony nem tudom, mert mi csak a nap egyik felében időzünk idekint, nappal, amíg alszik a nyájam, addig én is elheveredek. Elmehettek énfelőlem. Lehet, hogy Gönczöl öregapám szóbaereszkedik veled. Ő többet tud, mint én.

Tovább haladt Dobok vezér. Egy két csepp vére minden lépésénél lehullott. Csodálatos, hogy milyen soká tart.

Elérkezett az öreg Gönczöl apóhoz is. Az is csodálkozik, hogy ily hamar visszatér Dobok úr. Még jobban azon, hogy az ilyen nagy vitézt nem kiséri a legyőzött ellenfele. De a Tüzkirályfiról itt sem tudott meg Dobok semmit.

A Táltos csillag úgy fogadta, mintha tulajdon unokája lett volna. Leültette, megvendégelte.

— Ugy érezd magad nálam édes fiam, mintha odahaza lennél. Ismerem jól az öregapádat. Nagy varázsló. Sokszor egész éjtszaka nézegetem, amit ott áll a háza tornácán. Beszélek is vele, mert hiszen tudod, ő megérti a csillagok, vizek, föld és tüz szavát. Sok elinduló lélek kezébe adta már ő a lámpást. Mert úgy tudd meg édes fiam, hogy amikor elhagyod a csillagok útját, akkor rádszakad a nagy fekete sötétség. Amíg ezen keresztül nem vergődsz, eltévedhetsz ezerszer is, ha nincsen lámpásod.

— Miféle lámpásról beszélsz öregapám? Az újhitűek gyujtanak világosságot a halott mellett.

Az öregember ezerráncú arcán furcsa mosoly kelt.

— Más világosság az fiaim, meg ez is más. Azt meggyújthatja akárki kézzel, de ez, amit én mondok, abból a könnyből lesz, amelyet az ejt a halottért, akit a legjobban szeretett.

Nagyot sóhajtott Dobok.

— Na öregapám, akkor én soha se vergődök át ezen a fekete sötétségen, mert énérettem nem ejt az könnyet, akit halálosan szerettem.

— Hát az micsoda ott az öveden, fiam?

— Itt-e, öregapám? Na nézzék, két ragyogó könnyecsepp! Azt hittem, hogy csak a két szemefényét látom odalentről utánam világítani. Két könnyecsepp értem! Öregapám, hát nem volt érdemes ezért meghalni!?

— Igaz két csepp, fiam. Ragyog, világít. Most már nem tévedsz el azon a fekete úton. Hamar hazaérsz az Istenhez.

— Nem oda igyekszem — világosította fel a táltost is Dobok. Meg akarom nézni a Tüzkirályfit, meg a Jégkirályleányt, hogy boldogok lettek-e már. Előbb elmegyek a Tüzországba s ha ott nem találom őket, akkor a Jégkirály birodalmába.

— Tűzországban megégsz édes fiam.

— Jobban már nem, öregapám, mint ahogy a szerelem elégetett.

— Jégországban megfagysz.

— Jobban már nem, mint ahogy az ő hidegsége megfagyasztott.

— Hát akkor csak eredj édes fiam, hanem ha majd még egyszer erre tévedsz, ne felejtkezzél el elmondani nekem is, hogy mi is lett hát a szerelmesekkel?

— Megmondom, öregapám.

— Megállj már egy szóra, édes fiam. Az inged véres, rongyos. Igy nem mehetsz a Tüzkirályhoz, Napországba. Jobban is tennéd, ha előbb az Istennél jelentkeznél, magadhoz vennéd kisérőnek a sok legyőzött ellenséged lelkét.

— Nem bánom én a ruhát, már csak előbb Tüzországba megyek.

— Hát akkor csak azt várd meg, míg a szolgacsillag, az én emberem hozzád csatlakozik, felöltöztet neked járó ruhába.

Egy szempillantás alatt olyan ragyogó köntösben állott Dobok úr a Táltos előtt, hogy maga is beillett volna csillagnak. Sötét hajára gyémántos sisakot tettek, az inge ezüstből volt, a ruhája aranyból, a kardja markolata meg csupa pirosló kővel volt tele.

Sok lélekkel találkoztak. Mind köszönti tisztességgel. Némelyik meg se állja, megkérdezi:

— Hogy jöhettél ilyen drága köntösben a Csillagok útjára? Hiszen látod, itt mindenki rongyokban jár, mindőnket elnyűtt odalent az élet.

— A szívem nagy szerelme öltöztetett fel — válaszolja Dobok. Egy leány kételkedve mondja:

— Ha a szerelemért kaptad, akkor sokat kellett volna szenvedned, de te szebb, daliásabb vagy annál, semmint neked bánatot okozzon valaki.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Gyakorlott
építési rajzolót keres építési vállalat, ajánlatokat a kiadóba — „Építőmester" jeligére. 1145

Asztalossegédek
és puliturozók felvétetnek Gebauer gyár Hid u. 10. 1178

Egy
ügyes kifutó fiut — azonnalra felvesz a Tokaji borozó, Hatvan u. 1. sz. 1175

Egy
hentessegéd felvétetik Késes u. 18. 1186

Hölgyfodrász
szeptember 1-re, vas-, viz-, villanyondolál, felvétetik Toma, — Miklós u. 53. 1188

Kifutófiut
nagy tanulót felveszek Szent Anna u. 39. füszerüzlet. 1190

Kifutófiut
felveszek — Böhm könyvüzlet, Kossuth u. 2. 1191

Jó családból
való fiu kifutónak — felvétetik, — Kováts füszeres, Busi 20. 1199

Borbélysegéd
jómunkás azonnal belépheti Vasuti fodrásznál, pályaudvar. 1189

Napszámos
felvétetik — Károly Ferenc József ut 8. szám. 1201

Jómunkás
fodrászsegéd felvétetik. Erdős Lászlóné, Széchenyi 1. 1204

Alkalmazást keres férfi

Óvadékkal
bármilyen állást elvállal nős 36 éves férfi. Cim a kiadóban. 1172

Megbizható
iparos felnőtt lányával házmesteri állást keres, ahol a lánya a házi teendőket fizetésel elvállalja. Cim a kiadóban. 261

Alkalmazást nyer nő

Szobaleány
ügyes, tiszta, szolid, csinos felvétetik. Jelentkezés délután 3—5-ig dr. Mező Sándorné, Deák Ferenc u. 18. 972

Önállóan
dolgozó masamódokat éves állásra, jó fizetéssel felvesz — Lengyel kalapüzem, Budapest, V. Tátra u. 20/B. 1055

Kenyérüzletbe
kimondottan gyakorlott ügyes elárusitónőt kaucióval felveszek. Jelige „gyakorlott". 1194

Mindenes
házvezetőnőt felveszek vidékre bérmegjelöléssel. Cim a kiadóban. 259

14—15 éves
hivő árvalányt mindenesnek felvesz özvegy uriasszony, József kir. hg. u. 50.

Főzni
jól tudó mindenes szakácsnőt szeptember elsejére felveszek jó bizonyitvánnyal. Széchenyi u. 55. 1165

Kávé, tea üzlet
felvesz propaganda ügynöknőket. Jelentkezés szerdán Csapó u. 4. 1161

Bejáró
parkettthez értő mindenes takaritónő felvétetik Piac ucca 73. Rácz. 1182

Varrólány
felvétetik — Kóváry Miklós szücsmester, Sas ucca 2. 1196

Gyakorlott
munkásfehérneművarrónő felvétetik. Jelentkezés délután 6 és 8 óra között. Simonffy ucca 36. 1203

Kifutóleányt
felvesz uriszabósághoz — Pásztor, Simonffy 5. 1187

Alkalmazást keres nő

Német
kisasszony állást keres délelőttre. Német jeligére. 1174

Magyar—nemet
perfekt gép és gyorsiróno állást keres. — Ajánlatok „Gyakorlott" jeligére a kiadóba kéretnek. 1179

Kereslet

Borfejtő gépet
középnagyságut, — jó használható állapotban keresek. Ajánlatot kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni.
vv 254

Ajánlat

Poloskairtás
ciángázzal, zsizsiktelenitést felelősséggel vállalom, Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. sz.
296 9 8.

Pala és cserepető
munkát felelősséggel végez König Vilmos szaképzett tetőfedő, Jánosi ucca 7. sz. 1173

Ciánoztasson
bizalommal — CSALA ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9., telefon 14-27 szám 26 9. 1

Sárosi István
szováti cserépgváros szováti cserepet a legolcsóbb napi áron szállit. — Személyes megbeszélés a Gambrinusban minden héten hétfőn, csütörtökön és szombaton 11 órától 2 óráig. Levélcim: Sárosi cserépgyár, H.-szovát. 1183

Legolcsóbb
nyári vásár — gyári maradékokban — dr Révésznénél, Piac u. 42., Pannonia udvar. 134 9. 5.

Világos zöld színü bényei mészkő
lábazatnak kiválóan alkalmas kapható a Debreceni Mükögyár rt. Fürdő utca 2. sz. a. telepén. 79+

Arc-ráncsimitó
tejnapolaj, egyénisége fejlettségének megfelelő arcszépitő kozmetikumok, fejformájú strandsapkák, a Földes illatszertárban, Bikabérház.

Diákot keres

Középiskolás
tanulót teljes ellátásra elvállalok. Cegléd ucca 2. füszerüzlet — Papp Mihályné. 1181

Diákleány
teljes ellátást kaphat fürdőszoba használattal Maróthy Gy. ucca 24. sz. 1180

Diáklányokat
teljes ellátással külön szobába keresek Rakovszky u. 17. 1192

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József ut 59. sz. Telefon: 23-39. szám.
949 9 1

Oktatás

Gyorsirói
államvizsgára olcsón előkészit gyorsirástanárnő, József kir. hg. utca 8. 951

Autó, motor kerékpár

KERÉKPÁRJAVITÁS
zsirozás, s zománcozás, szakszerű, pontos munka. Alkatrészek. Olcsó árak. SZALAI műszerész, **Hatvan ucca 17 sz**
20 9. 5.

Ford A.
generál javitott, új duccóval, minden elfogadható árért eladó. — Hajdúböszörmény, Kalvin tér 10.

KAPHATÓK
kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:
Pince kiadó.
——hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Üzlethelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 6 szobások lakások.

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Modern
üzlethelyiség raktárral kiadó Csapó ucca 18., Wiener palota. 1193

Pénz

Ingatlanokra, árukra kölcsönöket folyósit, betéteket jól kamatoztat a Magyar Általános Takarékpénztár debreceni fiókja Ferenc József ut 81. Telefon: 34-50 és 14-96.

Átadó üzlet vendéglő

Központban
legjobb helyen füszerüzletes ház olcsón eladó. Értekezni lehet: Maróthy György ucca 2. szám. 1339 vv

Modernül
berendezett uri és hölgyfodrászat családi okok miatt átadó. Ugyanott segéd felvétetik. Imperial fehérnemü varroda, Püspöki palota. 1200

Étkezde
jó forgalmas helyen átadó Hatvan u. 69. 1202

Kiadó lakás egyszobás

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó József kir. hg. u. 75. 1144

Magasföldszintes
tiszta, világos szoba-konyhás lakás szeptember 15-re 25 pengőért kiadó Busi 17. 1197

Kiadó lakás kétszobás

Kétszoba
konyha, fürdőszobából álló kisebb uccai lakás magános idősebb urinőnek vagy urnak szeptember 1-re jutányosan kiadó. Maróthy György u. 21. Közel a piachoz. Tiszta, csendes udvar. Megtekinthető kizárólag délután 2—3 óra között. 1150

Butorozott szoba

Uccai
előszobás bejáratu — nagy butorozott szoba Széchenyi u. 31. sz. a. kiadó. 1138

Különbejáratu
két egymásbanyiló butorozott szoba fürdőszoba használattal két személynek kiadó József kir. hg. u. 14. 1185

Butorozot szoba
kétágyas, rendes nő, vagy házaspár részére — esetleg konyhahasználattal kiadó — Csapó u. 61. 1184

Piac uccán
különbejáratu modern szobát keresek elsejére. „Állandó" 100. kiadóba. 1195

Elveszett

24-én reggel
elveszett egy arany karkötő, közepén rubin kő és 2 kisebb brilliáns kő. Szives megtaláló hozza haza Péterfia 25. sz. alá, házfelügyelőnél jutalomban részesül. 260

Ingóság eladás

Női
kerékpár, porszivógép, süllyesztő varró gép, jégszekrény, hálószoba, márványok, nyok, ruhanemük, — fali óra, vegyes butorok eladók Csapó ucca 16. Barnáné. 417

Üzletberendezés
mindennemü üzlet létesitéséhez alkalmas, teljesen uj, eladó Méliusz tér 3. sz. 1198

Gyári maradékban
legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révésznél, Piac ucca 42. (Pannonia udvarban). 55+

Varrógépet
kerékpárt veszek, eladok, kölcsönzök, alkatrészek kaphatók, javitások jótállással, — Eisenberger, Csapó u. 101. szám. 113+

Gazdasági eszközök

Borfejtő-
gépet, középnagyságut, jó használható állapotban keresek. Ajánlatot kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni. 254

Eladó házhely

Közmüves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön áavállalásával eladók — Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575, vv

Földbérlet

Megvételre
keresek a városhoz egészen közel fekvő néhány holdnyi földet lehetőleg tanyával. Ajánlatot a kiadóba kérek „Komoly ár" jeligére. 498 vv

Eladó föld

Eladó
két villatelekre alkalmas 745 négyszögöles gyümölcsös a Vénkertben, Sinay Miklós utca 22. A venni szándékozók négyszögölenkénti árajánlataikat küldjék el: Lihán Gábor tulajdonosnak Nizny Medzev Slovensko. 940

Két hold
föld házzal együtt eladó. Borzássy Gáspár u 16. Vágóhidhoz közel. 953

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.

Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.

Diákot — diáklányt
butorozott szobájához,
vagy
teljes ellátásra könnyen kap
a DEBRECZEN apróhirdetése útján